මහා සතිපට්ඨාන සූත්‍රය

නිවනට එකම මග

පූජ්‍ය වේරගොඩ සාරද මහා ස්ථවිර

නිවනට එකම මග

කර්තෘ

පූජ්‍ය වේරගොඩ සාරද මහා ස්ථවිර

ප්‍රකාශනය

සිංගප්පූරු බෞද්ධ භාවනා මධ්‍යස්ථානය

අංක 1, ජලාන් මස්පුටේ

සිංගප්පූරුව 128607

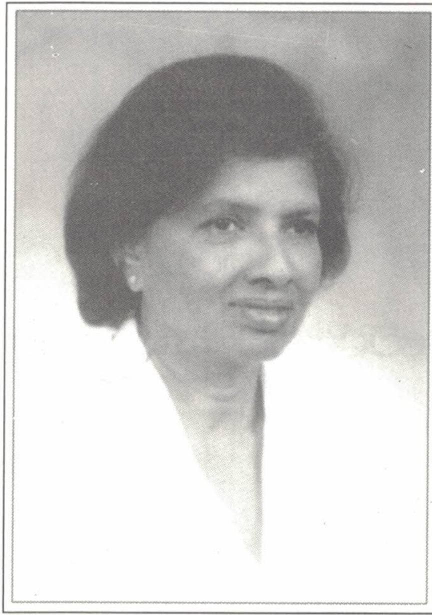
දුරකථනය - (65) 7783330

ෆැක්ස් - (65) 7730150

THE GIFT OF TRUTH EXCELS ALL OTHER GIFTS

(Sabba Dānaṃ Dhamma Dānaṃ Jināti)

This Noble Discourse
Maha Satipatthana Sutta
(The Great Discourse on the Establishment of Mindfulness)
considered by scholars to be the most important work in the Pali canon
is
sponsored
in loving memory of the
Late Mrs. Kamalawathie Jayawardena

11 August 1928 - 16 August 2007
Late Mrs. Kamalawathie Jayawardena

by

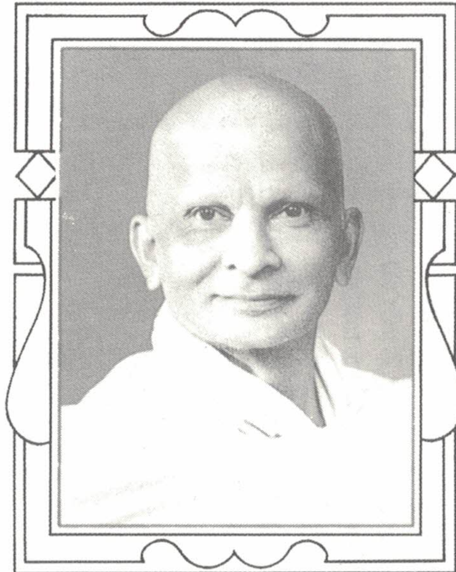
Dr & Mrs Rowland Jayawardena & Family
Ms Gladys Jayawardena & Vijitha
Mr & Mrs U G Syril and Family
Mr & Mrs Tilak Leslie Jayawardena & Family

May the merits that accrue from this Gift of Truth ensure the Late Mrs. Kamalawathie Jayawardena a happy and blissful state in her next birth.

May the reading and the practice of the word of the Buddha - The Supremely Enlightened One - by millions who use this book enhance and elevate their wisdom. May all these blessings conferred upon the Late Mrs. Kamalawathie Jayawardena result in her eternal bliss in Nibbana.

Ven. Weragoda Sarada Nayaka Maha Thero
27. 11. 2007

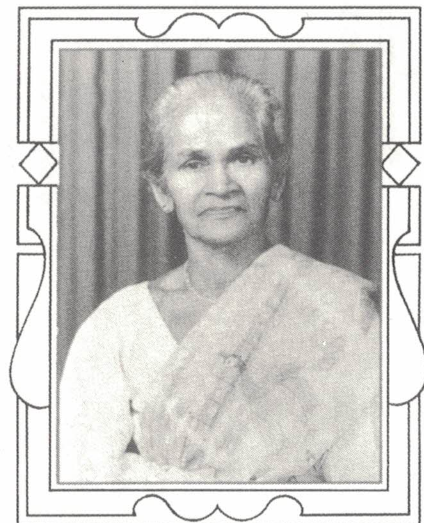
පිළිගැන්වීම

මගේ ගුරු දේවයන් වහන්සේ වූ අපවත් වී වදාළ
ගෞරවාර්හ පණ්ඩිත යටලමත්තේ සිරි වාචිස්සර ජිනරතන වජිරඥාණාභිධාන
ගාලු කෝරළේ ප්‍රධාන අධිකරණ සංඝනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ

මගේ ආදරණීය පියාණන් වහන්සේ වූ
පරලෝසැපත් පී. ඒ. පොඩිසිංඤ්ඤෝ මහතා

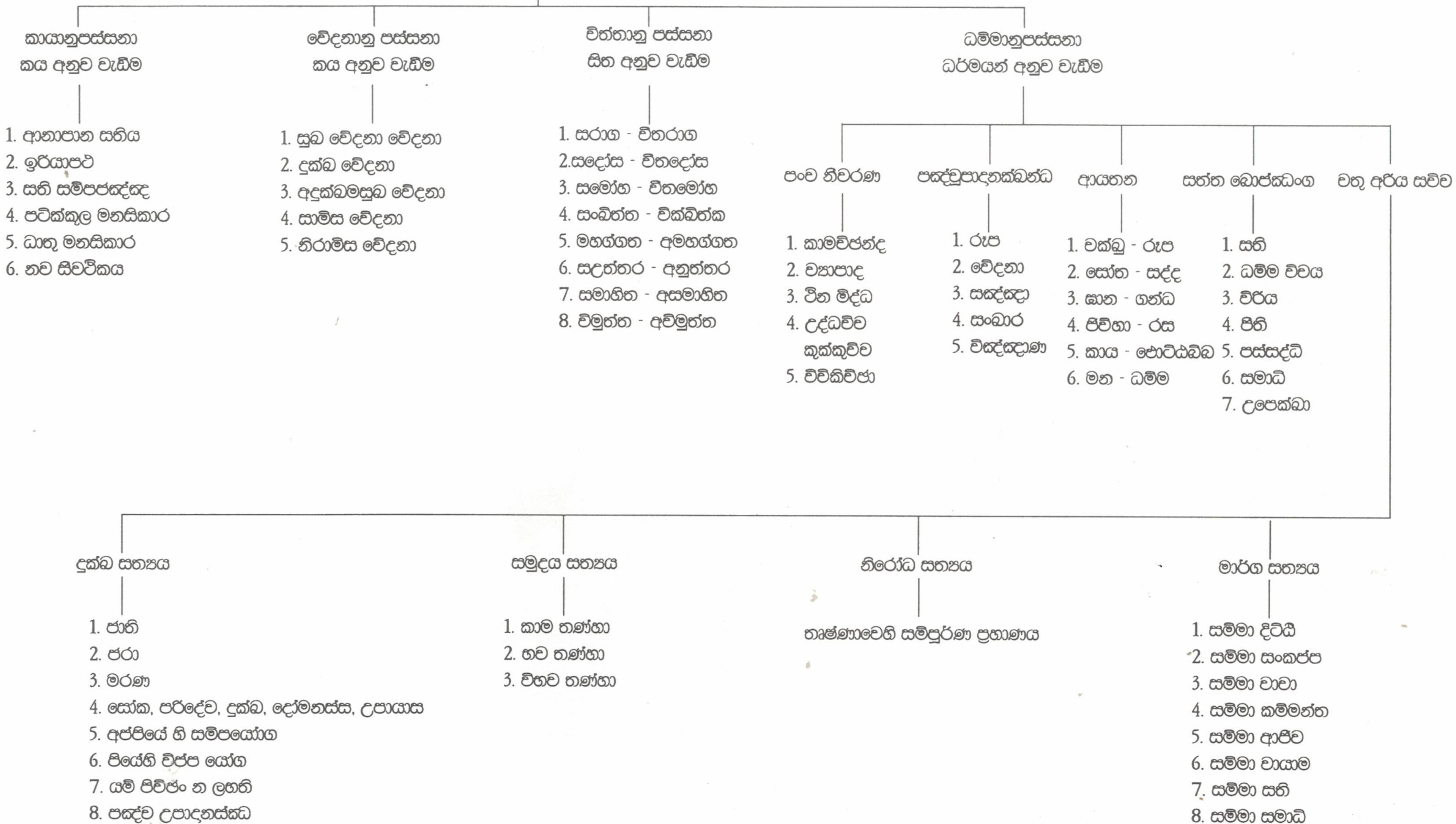

මගේ ආදරණීය මෑණියන් වහන්සේ වූ
පරලෝසැපත් පී. පී. එමලිස්හාමි මැතිණිය

මා විසින් කරන්නා වූ පුණ්‍යකර්ම වල හේතු බලයෙන්,
මා ගුරු, දෙමාපිය උත්තමයන් වහන්සේලා ට උතුම් වූ නිවන් සැප ලැබේවා.

පූජ්‍ය වේරගොඩ සාරද මහා ස්ථවිර

මහා සතිපට්ඨාන සූත්‍රයේ සාරාංශ සටහන

ප්‍රථම පරිච්ඡේදය

පරිවර්තනය සහිත පෙළ

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස

ඒවං මේ සුතං	මා විසින් මෙසේ අසන ලදී
ඒකං සමයං භගවා කුරූසු විහරති කම්මාස්ස දම්මං නාම කුරූනං නිගමො.	එක් කලෙක බුදුරජාණන් වහන්සේ කුරු ජනපදයෙහි වූ කල්මාෂපදම්ම නම්වූ කුරු රටවැස්සනගේ නියම් ගමෙහි වැඩ වසන සේක.
තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති,	එකල්හි බුදුරජාණන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට "මහණෙනි"යි ආමන්ත්‍රණය කළ සේක.
භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං.	ඒ භික්ෂූහු "පින්වතුන් වහන්ස" යි බුදුන්ට පිළිවදන් දුන්හ.
භගවා එතදවොච:	භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.
එකායනො අයං භික්ඛවෙ මග්ගෝ සත්තානං විසුද්ධියා සෝකපරිද්දවානං සමතික්කමාය	මහණෙනි, සත්වයන්ගේ පිරිසිදුබව සඳහාද ශෝකය හා වැළපීම ඉක්මවීම සඳහාද එකම මගක් තිබේ.
දුක්ඛදෙමනස්සානං අත්ථංගමාය	දුක් දෙම්නස් පහ කිරීම සඳහා ද
ඤායස්ස අධිගමාය	'න්‍යාය' නම් වූ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය අවබෝධ කිරීම සඳහා ද
නිබ්බාණස්ස සච්ඡිකිරියාය	නිවන අවබෝධ කිරීම සඳහා ද
යදිදං චත්තාරො සතිපට්ඨානා.	මේ සතර සතිපට්ඨානය (එම මාර්ගය වේ.)
කතමෙ චත්තාරෝ?	කවර සතරක් ද?
ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛූ කායෙ කායානුපස්සී විහරති ආතාපී සම්පජානො සතිමා විනෙය්‍ය ලෝකේ අභිජ්ඣාදෝමනස්සං,	මහණෙනි, මේ සසුනෙහි භික්ෂුවක් (රූප) කයෙහි කය අනුව බලමින් (කායානුපස්සනා භාවනාවෙහි යෙදී) වාසය කරයි. වීර්යයෙන් නුවණින් හා සිහියෙන් යුතුව, ලෝක නම් වූ ශරීරයෙහි ඇති ලෝභය සහ දෙම්නස සංසිඳුවා (වාසය කරයි.)

වෙදනාසු වෙදනානුපස්සී විහරති
ආතාපී සම්පජානො සතිමා
විනෙය්‍ය ලොකේ
අභිජ්ඣාදෝමනස්සං,

(සුව දුක් ආදී) වේදනාවන්හි වේදනා අනුව නැවත නැවත බලමින් (වේදනානුපස්සනා භාවනාවෙහි යෙදී) වාසය කරයි. වීර්යයෙන් නුවණින් හා සිහියෙන් යුතුව (වේදනා) ලෝකයෙහි ඇඞි ලෝභය හා දෙම්නස සංසිඳුවා (වාසය කරයි)

චිත්තේ චිත්තානුපස්සී විහරති
ආතාපී සම්පජානො සතිමා
විනෙය්‍ය ලොකේ
අභිජ්ඣාදෝමනස්සං,

සිතෙහි සිත අනුව නැවත නැවත (චිත්තානු පස්සනා භාවනාවෙහි යෙදී), බලමින් වාසය කරයි. වීර්යයෙන් නුවණින් හා සිහියෙන් යුතුව (ලෝක නම්වූ) සිතෙහි ඇඞි ලෝභය හා දෙම්නස දුරලා

ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති
ආතාපී සම්පජානො
සතිමා විනෙය්‍ය ලොකේ
අභිජ්ඣාදෝමනස්සං.

(නීවරණාදී) ධර්මයන් හි එම (නීවරණාදී ධර්මයන්) නැවත නැවත බලමින් (ධම්මානුපස්සනා භාවනාවෙහි යෙදී) වාසය කරයි.වීර්යයෙන් නුවණින් හා සිහියෙන් යුතුව ලෝක නම්වූ (නීවරණාදී ධර්මයන්හි) ඇඞි ලෝභය හා දෙම්නස දුරලා වාසය කරයි.

ආනාපානසති

කථඤ්ච භික්ඛවේ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති?

මහණෙනි, භික්‍ෂුව (රූප) කයෙහි කය නැවත නැවත බලමින් කෙසේ වාසය කෙරේ ද?

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු

මහණෙනි මේ සසුනෙහි භික්‍ෂුව

අරඤ්ඤගතෝ වා රුක්ඛ මූලගතෝ වා
සුඤ්ඤාගාරගතො වා
නිසීදති පල්ලංකං ආභුජිත්වා

වන සෙනසුනකට ගියේ හෝ රුක් මුල් සෙනසුනකට ගියේ හෝ ශූන්‍යාගාරයකට (ජනයාගෙන් හිස් තැනකට) ගියේ හෝ පලක් බැඳ හිඳී,

උජුං කායං පණිධාය

කය සෘජු කොට පිහිටුවා හිඳියි.

පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා,

සිහිය (කර්මස්ථානයට) අරමුණු කොට පිහිටුවා (හිඳියි)

සො සතෝව අස්සසති,
සතෝ පස්සසති,

හෙතෙම සිහි ඇතිවම ආශ්වාස කරයි. සිහි ඇතිවම ප්‍රශ්වාස කරයි.

දීඝං වා අස්සසන්තෝ දීඝං අස්සසාමීති පජානාති,

දීර්ඝ කොට හෝ ආශ්වාස කරන්නේ දීර්ඝ කොට ආශ්වාස කරමියි දැනගනී.

දීඝං වා පස්සසන්තො දීඝං පස්සසාමීති පජානාති,	දීර්ඝ කොට ප්‍රශ්වාස කරන්නේ හෝ දීර්ඝ කොට ප්‍රශ්වාස කරමියි දැනගනී.
රස්සං වා අස්සසන්තෝ රස්සංඅස්සසාමීති පජානාති,	ලුහුඬු කොට හෝ ආශ්වාස කරන්නේ ලුහුඬුකොට ආශ්වාස කරමියි දැනගනී.
රස්සං වා පස්සසන්තෝ රස්සං පස්සසාමීති පජානාති,	ලුහුඬු කොට ප්‍රශ්වාස කරන්නේ හෝ ලුහුඬු කොට ප්‍රශ්වාස කරමියි දැනගනී.
සබ්බකාය පටිසංවේදී අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති,	සියලු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කය පිළිබඳ වැටහෙන සුලුව, ආශ්වාස කරමියි අභ්‍යාස කරයි.
සබ්බකාය පටිසංවේදී පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති,	සියලු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කය පිළිබඳ වැටහෙන සුලුව, ප්‍රශ්වාස කරමියි අභ්‍යාස කරයි.
පස්සම්භයං කායසංඛාරං අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති,	කාය සංස්කාරය (ඖළාරික වූ හෙවත් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස) සංහිඳුවා ගනිමින් ආශ්වාස කරමියි අභ්‍යාස කරයි.
පස්සම්භයං කායසංඛාරං පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති.	කාය සංස්කාරය (ඖළාරික වූ හෙවත් මහත්වූ ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස) සංහිඳුවා ගනිමින් ප්‍රශ්වාස කරමියි අභ්‍යාස කරයි.
සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ දක්ඛෝ භමකාරො වා භමකාරන්තේවාසී වා	මහණෙනි, යම්සේ දක්ෂ වූ ලියන වඩුවෙක් හෝ ලියන වඩුවෙකු ගේ අත වැසියෙක් හෝ
දීඝංවා අඤ්ඡන්තෝ දීඝං අඤ්ඡාමීති පජානාති, රස්සං වා අඤ්ඡන්තෝ රස්සං අඤ්ඡාමීති පජානාති,	දික් කොට අදින්නේ හෝ දික් කොට අදිමියි දැනගනී. ලුහුඬු කොට අදින්නේ හෝ ලුහුඬු කොට, අදිමියි දැනගනී.
එවමේව බෝ භික්ඛවේ, භික්ඛු දීඝං වා අස්සසන්තෝ දීඝං අස්සසාමීති පජානාති,	මහණෙනි මෙසේම භික්ෂුව දික් කොට ආශ්වාස කරන්නේ හෝ දික් කොට ආශ්වාස කරමියි දැනගනී.
දීඝං වා පස්සසන්තෝ දීඝං පස්සසාමීති පජානාති, රස්සං වා අස්සසන්තෝ රස්සං අස්සසාමීති පජානාති,	දික් කොට ප්‍රශ්වාස කරන්නේ හෝ දික් කොට ප්‍රශ්වාස කරමියි දැනගනී. ලුහුඬු කොට ආශ්වාස කරන්නේ හෝ ලුහුඬු කොට ආශ්වාස කරමියි දැනගනී.
රස්සං වා පස්සසන්තෝ රස්සංපස්සසාමීති පජානාති, සබ්බකාය පටිසංවේදී අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති,සබ්බකාය පටිසංවේදී පස්සසිස්සාමීති සික්ඛතී,	ලුහුඬු කොට ප්‍රශ්වාස කරන්නේ හෝ ලුහුඬු කොට ප්‍රශ්වාස කරමියි දැනගනී. සියලු ආශ්වාස, ප්‍රශ්වාස කය වැටහෙන සුලුව ආශ්වාස කරමියි අභ්‍යාස කරයි. සියලු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කය වැටහෙන සුලුව ප්‍රශ්වාස කරමියි අභ්‍යාස කරයි.

පස්සම්භයං කායසංඛාරං අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති, පස්සම්භයං කායසංඛාරං පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති.	කාය සංස්කාරය (ඖලාරික ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස) සංහිඳුවා ගනිමින් ආශ්වාස කරමියි අභ්‍යාස කරයි කාය සංස්කාරය (ඖලාරික ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස) සංහිඳුවා ගනිමින් ප්‍රශ්වාස කරමියි අභ්‍යාස කරයි.
ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමන්ගේ (ආශ්වාස, ප්‍රශ්වාස නමැති) කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් (කාය ගතා සති භාවනාව වඩමින්) වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	(ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කයෙහි) උත්පත්ති ස්වභාවය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි විනාශවන ස්වභාවය බලමින් හෝ වාසය කරයි.
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශවන ස්වභාවය යන දෙකම හෝ බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථි කායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති	(ඒ යෝගාවචරයාට) ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කය ඇත්තේය. යන සිහිය, එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය අනිස්සිතෝ ච විහරති.	(එසේ සිහිය එළඹ සිටීම) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද, සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. (හෙතෙම තණ්හාව දෘෂ්ටිය යන දෙකෙන්) ඈත්ව වාසය කරයි.
න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති, ඒවම්පි භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.	සත්ව ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් (ආත්ම වශයෙන්) නොගනී. මහණෙනි, මෙසේ ද මහණ තෙමේ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සතර කායික ඉරියව්

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු ගච්ඡන්තෝ වා ගච්ඡාමීති පජානාති,	මහණෙනි, නැවත ද මහණතෙම යන්නේ යමියි කියා දැනගනියි.
ඨිතෝ වා ඨිතොම්හීති පජානාති, නිසින්නෝ වා නිසින්නෝම්හීති පජානාති, සයානෝවා සයානෝම්හීති පජානාති,	සිටගෙන සිටියේ සිටගෙන සිටියෙමියි දැනගනී. හිඳගෙන සිටියේ හිඳගෙන සිටියෙමියි දැනගනී. නිදන්නේ නිදමියි කියා දැනගනී.
යථා යථා වා පනස්ස කායෝ පණිහිතෝ හෝති, තථා තථා නං පජානාති.	යම් යම් ඉරියව්වකින් ඔහුගේ ශරීරය පිහිටුවන ලද්දේ නම්, ඒ ඒ පරිද්දෙන් ඒ කය දැනගනී.
ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමන්ගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි විනාශවන ස්වභාවය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි.
සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය බලමින් හෝ වාසය කරයි.
අත්ථිකායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති	කය ඇත්තේය කියා හෝ ඔහුට සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය, අනිස්සිතෝ ච විහරති,	හුදෙක් ඤාණය දියුණු වීම සඳහා ද සිහිය වැඩීම සඳහා ද එය පවතී. ඔහු තණ්හාව හා දෘෂ්ටිය යන දෙකෙන් ඈත්ව වාසය කරයි.
න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති,	සත්ව ලෝකයෙහි කිසිවක් අල්වා නොගනී.

එවම්පි ඛො භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.	මහණෙනි, මෙසේ ද මහණතෙම කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු අභික්කන්තේ පටික්කන්තේ සම්පජානකාරී හෝති,	මහණෙනි නැවත ද මහණතෙම ඉදිරියට යාමෙහි ද ආපසු ඊමෙහි ද මනා ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව ක්‍රියා කරයි.
ආලෝකිතේ විලෝකිතේ සම්පජානකාරී හෝති,	ඉදිරි පස බැලීමෙහි දී ද අනු දිසා බැලීමෙහි දී ද මනා ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව ක්‍රියා කරයි.
සම්මිඤ්ජිතේ පසාරිතේ සම්පජානකාරී හෝති	අතපය හැකිලීමෙහිදී ද දිගු කිරීමෙහිදී ද මනා ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව ක්‍රියාකරයි.
සංඝාටිපත්තචීවරධාරණේ සම්පජානකාරී හෝති,	දෙපට සිවුර පාත්‍රය සහ තනිපට සිවුර දැරීමෙහි දී ද මනා ප්‍රඥාවෙන් යුතුව ක්‍රියා කරයි.
අසිතේ පීතේ ඛායිතේ සායිතේ සම්පජානකාරී හෝති,	අනුභව කිරීමෙහිදී ද පානය කිරීමෙහි දී ද අතුරුපස ගැනීමෙහි දී ද රස විඳීමෙහි දී ද මනා ප්‍රඥාවෙන් යුතුව ක්‍රියාකරයි.
උච්චාරපස්සාවකම්මෙ සම්පජානකාරී හෝති,	මලමූත්‍ර කිරීමෙහි දී ද මනා ප්‍රඥාවෙන් යුතුව ක්‍රියාකරයි.
ගතේ ඨිතේ නිසින්නේ සුත්තේ ජාගරිතේ භාසිතේ තුණ්හීභාවේ සම්පජානකාරී හෝති.	යාමෙහි සිටගෙන සිටීමෙහි හිඳීමෙහි නිදීමෙහි නොනිදීමෙහි කතාකිරීමෙහි දී සහ නිශ්ශබ්දව සිටීමෙහි දී ද මනා ප්‍රඥාවෙන් යුතුව ක්‍රියාකරයි.
ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා කායේ කායනුපස්සී විහරති,	අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්ත බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සමුදය ධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථි කායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති, යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය, අනිස්සිතෝච විහරති	ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය එළඹ සිටී. (එබඳු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨී දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි.
න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති, එවම්පි භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායනුපස්සී විහරති.	(ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී. මහණෙනි මහණතෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු ඉමමේව කායං උද්ධං පාදතලා	මහණෙනි නැවත ද මහණතෙම පාද තලයෙන් උඩ
අධෝ කේසමත්ථකා තච පරියන්තං	හිස්මුදුනෙන් යට සම කෙලවර කොට ඇති
පූරං නානප්පකාරස්ස අසුචිනෝ පච්චවෙක්ඛති,	නා නා ප්‍රකාර අසූචියෙන් පිරී ඇති බව සිහි කර බලයි.
අත්ථි ඉමස්මිං කායේ	මේ ශරීරයෙහි (මෙනම් දේ) ඇත.
කේසා ලෝමා නඛා දන්තා තචෝ	කෙස්ය, ලොම්ය, නියපොතුය, දත්ය, සමය,
මංසං නහාරූ අට්ඨී අට්ඨිමිඤ්ජා වක්කං	මස්ය, නහරය, ඇටය, ඇට මිදුලුය, වකුගඩුය,

හදයං යකනං කිලෝමකං පිහකං පප්ඵාසං	හදවතය, අක්මාවය, දලබුවය, බඩදිවය, පපුමසය,
අන්තං අන්තගුණං උදරියං කරීසං මත්ථලුංගං	බඩවැලය, අතුණුබහණය, (කුඩා බඩවැල), නොදිරූ අහරය, අසූචිය, හිස්මොලය
පිත්තං සෙම්හං පුබ්බෝ ලෝහිතං සේදෝ මේදෝ අස්සු වසා ඛේලෝ	පිතය, සෙමය, සැරවය, රුධිරය, ඩහදියය, මේද තෙල්ය, කඳුලුය, වුරුණු තෙල්ය, කෙළය,
සිංඝාණිකා ලසිකා මුත්තං ති.	සොටුය, සඳමිදුලුය, මුත්‍රය, (යන මේවායි)
සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ උභතෝ මුඛා මූතෝලී	මහණෙනි, යම්සේ දෙපසින් කටවල් දෙකක් ඇති මල්ලක් වේ ද
පූරා නානාවිහිතස්ස ධඤ්ඤස්ස, සෙය්‍යථීදං?	(එය) නානාප්‍රකාර ධාන්‍ය වලින් පුරවන ලද්දේ වේ. ඒ මෙසේය.
සාලීනං, වීහීනං, මුග්ගානං, මාසානං, තිලානං, තණ්ඩුලානං,	හැල්විය, අනෙකුත් වී වර්ගය, මුංය, මෑය, තලය, සහල්ය, (යන මේවායි.)
තමේනං චක්ඛුමා පුරිසෝ මුඤ්චිත්වා පච්චවෙක්ඛෙය්‍ය,	ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් ඒ මල්ල ලිහා බලා (මෙසේ) සිතන්නේය.
ඉමේ සාලී, ඉමේ වීහී, ඉමේ මුග්ගා, ඉමේ මාසා, ඉමේ තිලා, ඉමේ තණ්ඩුලාති,	මේ හැල් විය, මේ අනෙකුත් වීය, මේ මුං ය , මේ මෑය, මේ තලය, මේ සහල්ය (යනුවෙනි)
ඒව මේව ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු	මහණෙනි මෙසේම මහණතෙම
ඉමමේව කායං උද්ධං පාදතලා අධෝ කේසමත්ථකා තච පරියන්තං පූරං නානප්පකාරස්ස අසුචිනෝ පච්චවෙක්ඛති,	පාද තලයෙන් උඩ, හිස්මුදුනින් යට සම කෙලවර කොට ඇති මේ ශරීරයම. නා නා ප්‍රකාර අසූචියෙන් පිරි ඇති බව සිහි කර බලයි.
අත්ථි ඉමස්මිං කායේ	මේ ශරීරයෙහි (මෙනම් දේ) ඇත.
කේසා, ලෝමා, නඛා,	කෙස්ය, ලොම්ය, නියපොතුය
දන්තා, තචෝ	දත්ය, සම ය
මංසං, නහාරු, අට්ඨී අට්ඨිමිඤ්ජා, වක්කං	මස්ය, නහරය, ඇටය, ඇට මිදුලුය, වකුගඩුය

හදයං, යකනං, කිලෝමකං, පිහකං, පප්ඵාසං	හදවතය, අක්මාවය, දලබුවය, බඩ දිව ය, පපු මසය,
අන්තං, අන්තගුණං, උදරියං, කරීසං, මත්ථලුංගං,	බඩවැලය, අතුණුබහන්ය, (කුඩා බඩවැල) නොදිරූ ආහාරය, අසූචිය, හිස්මොලයය
පිත්තං, සෙම්හං, පුබ්බෝ, ලෝහිතං, සේදෝ, මේදෝ, අස්සු, වසා, ඛෙලෝ,	පිතය, සෙමය, සැරවය, රුධිරයය, ඩහදියය, මේද තෙල්ය, කඳුලුය, වුරුණු තෙල්ය, කෙළය,
සිංඝානිකා, ලසිකා, මුත්තං ති.	සොටුය, සඳමිදුලුය, මුත්‍රය, (යන මේවායි)
ඉති අජ්ඣත්තංවා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථි කායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති,	ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය	(එබඳු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහාද සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී.
අනිස්සිතෝ ච විහරති, න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	(ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.
එවම්පි භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.	මහණෙනි, මහණතෙම මෙසේද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

* * * * * * * *

ධාතු මනසිකාර පබ්බං

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු ඉමමේව කායං යථාඨිතං යථා පණිහිතං ධාතුසෝ පච්චවෙක්ඛති.

මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම මේ ශරීරය යම් සේ පිහිටියේ ද යම් සේ පිහිටුවන ලද ද (එසේ) ධාතු වශයෙන් මෙනෙහි කර බලයි.

අත්ථි ඉමස්මිං කායේ
පඨවිධාතු ආපෝධාතු
තේජෝධාතු වායෝධාතු ති.

මේ ශරීරයෙහි
පඨවි ධාතුය, ආපෝ ධාතුය,
තේජෝ ධාතුය, වායෝ ධාතුය (යන මේවා ඇත.)

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ දක්ඛෝ ගෝඝාතකෝ වා, ගෝඝාතකන්තේවාසී වා ගාවිං වධිත්වා චාතුම්මහාපථෙ බිලසො පටිවිභජිත්වා නිසින්නෝ අස්ස,

මහණෙනි, යම්සේ දක්‍ෂවූ ගවයන් මරන්නෙක් හෝ ඔහුගේ අත වැසියෙක් හෝ ගවදෙනක මරා කොටස් වශයෙන් වෙන් කොට, සතර මං සන්ධියක තබාගෙන හුන්නේ වේ ද

ඒවමේව ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු ඉමමේව කායං යථාඨිතං යථා පණිහිතං ධාතුසො පච්චවෙක්ඛති,

මහණෙනි එපරිද්දෙන්ම මහණතෙම මේ ශරීරය යම් සේ පිහිටියේ ද යම්සේ පිහිටුවන ලද ද (එසේ ධාතු වශයෙන් මෙනෙහි කර බලයි

අත්ථි ඉමස්මිං කායේ
පඨවිධාතු ආපෝධාතු
තේජෝධාතු වායෝධාතු ති.

මේ කයෙහි
පඨවි ධාතුව, ආපෝ ධාතුව, තේජෝ ධාතුව, වායෝ ධාතුව යන මේවා ඇත. (යනුවෙනි.)

ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,

අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,

තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සමුදය ධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,

කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

අත්ථිකායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය එළඹ සිටී.

යාවදේව ඤාණමත්තාය
පතිස්සතිමත්තාය,
අනිස්සිතෝ ච විහරති,

(එබඳු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී.
(ඔහු තණ්හා, දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි.

න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.

(ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

එවම්පි භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.

මහණෙනි මහණතෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං

මහණෙනි නැවත ද මහණතෙම මළ සිරුරක් දක්නේ වේ ද (එය සොහොනෙහි හැර දමන ලද්දක් වෙයි.)

එකාහමතං වා, ද්වීහමතං වා,
තීහමතං වා
උද්ධුමාතකං විනීලකං
විපුබ්බකජාතං.

(එය) මැරී එක් දවසක් ඉක්ම ගියේ හෝ වේ, දෙ දවසක් ඉක්ම ගියේ හෝ වේ, තුන් දවසක් ඉක්ම ගියේ හෝ වේ. ඉදිමුණේ හෝ වේ, නිල්ව ගියේ හෝ වේ. සැරව ගලන්නේ හෝ වේ.

සෝ ඉමමේව කායං උපසංහරති, අයම්පි ඛෝ කායෝ

ඒ මහණතෙම මේ මළ සිරුරම (තම සිරුර සමග) සමාන කර බලන්නේ මේ (මාගේ) සිරුර ද,

ඒවං ධම්මෝ, ඒවං භාවී,
ඒතං අනතීතෝ ති.

මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය, මෙසේ වන සුලුය,
මේ ස්වභාවය නොඉක්මවන ලද්දේය, (යනුවෙනි.)

ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,

අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදය ධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථි කායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති	ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය අනිස්සිතෝ ච විහරති, න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	(එබඳු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහාද සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.
ඒවම්පි බෝ භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.	මහණෙනි මහණතෙම මෙසේද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

****

පුන ච පරං භික්ඛවේ, භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං	මහණෙනි නැවතද මහණතෙම යම්සේ මළ සිරුරක් දකී ද ,
සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං	එය සොහොනෙහි හැර දමන ලද්දක් වේ.
කාකේහි වා ඛජ්ජමානං	(එය) කපුටන් විසින් හෝ කනු ලැබේ.
ගිජ්ඣේහි වා ඛජ්ජමානං	ගිජුලිහිණියන් විසින් හෝ කනු ලැබේ.
කුලලේහි වා ඛජ්ජමානං	උකුස්සන් විසින් හෝ කනු ලැබේ.
සුවානේහි වා ඛජ්ජමානං	සුනඛයන් විසින් හෝ කනු ලැබේ.
සිගාලේහි වා ඛජ්ජමානං	සිවලුන් විසින් හෝ කනු ලැබේ.
විවිධේහි වා පාණකජාතේහි ඛජ්ජමානං.	විවිධ වූ සතුන් විසින් හෝ කනු ලැබේ.

සෝ ඉමමේව කායං උපසංහරති, අයම්පි ඛෝ කායෝ	ඒ මහණතෙම මේ මළ සිරුර (තම සිරුර) සමග සමාන කර බලන්නේ, මේ (මාගේ) සිරුර ද
ඒවං ධම්මෝ ඒවං භාවී ඒතං අනතීතෝති.	මේ ස්වභාව ඇත්තේ ය. මෙසේ වන සුලු ය. මේ ස්වභාවය නොයික්මවන ලද්දේය (යනුවෙනි.)
ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති.	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්‍ථි කායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතාහෝති,	ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය, අනිස්සිතෝ ච විහරති,	(එබදු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහාද සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි.
න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	(ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.
එවම්පි ඛො භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.	මහණෙනි මහණතෙම මෙසේද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

****

පුන ච පරං භික්ඛවේ, භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං	මහණෙනි නැවත ද මහණතෙම යම්සේ මළසිරුරක් දකින්නේ ද,
සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං	එය සොහොනෙහි දමන ලද එකකි.

අට්ඨි සංඛලිකං	(එය) ඇටසැකිල්ලක් බවට පත්වූ
සමංසලෝහිතං නහාරුසම්බන්ධං.	ලේ මස් සහිත වූ, නහර වලින් බැඳුනා වූ (මළ සිරුරක් වේ.)
සෝ ඉමමේව කායං උපසංහරති, අයම්පි ඛෝ කායෝ	ඒ මහණාතෙම (තමාගේ) මේ ශරීරය (මළ සිරුර හා) සමාන කර බලයි. මේ මගේ ශරීරය ද,
එවං ධම්මෝ එවං භාවී ඒතං අනතීතෝති.	මේ ස්වභාව ඇත්තේය. මෙසේ වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොයික්ම වූයේ වේ. (යනුවෙනි.)
ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථි කායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති,	ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය, පතිස්සතිමත්තාය	(එබඳු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී.
අනිස්සිතෝ ච විහරති,	(ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි.
න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	(ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.
ඒවම්පි ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.	මහණෙනි මහණාතෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

****

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං	මහණෙනි නැවතද මහණතෙම මළසිරුරක් යම්සේ දක්නේ ද
සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං	එය සොහොනෙහි දමන ලද එකකි.
අට්ඨි සංඛලිකං නිම්මංසලොහිතමක්ඛිත්තං, නහාරුසම්බන්ධං	එය ඇටසැකිල්ලක් බවට පත් වූ, මස් නැති ලෙයින් වැකුණු, නහරවලින් බැඳුනේ (වේ.)
සෝ ඉමමේව කායං උපසංහරති අයම්පි ඛෝ කායෝ	ඒ මහණතෙමේ තම ශරීරය ද ඒ මළසිරුර හා මෙසේ සසඳ බලයි. මේ මගේ සිරුර ද
ඒවං ධම්මෝ, ඒවං භාවී, ඒතං අනතීතෝති.	මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය, මෙසේ වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොයික්මවන ලද්දේය (යනුවෙනි.)
ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති.	අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථිකායෝ ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති,	ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය	(එබඳු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද
පතිස්සතිමත්තාය, අනිස්සිතෝ ච විහරති න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

ඒවම්පි ඛො භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.	මහණෙනි මහණතෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

****

පුන ච පරං භික්ඛවේ, භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං	මහණෙනි නැවත ද මහණතෙම යම්සේ මළ සිරුරක් දක්නේ ද,
සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං	එය සොහොනෙහි දමන ලද එකක් වේ.
අට්ඨිසංඛලිකං අපගතමංසලෝහිතං නහාරු සම්බන්ධං.	(එය) ඇටසැකිල්ලක් බවට පත්වූ මස් ලේ දෙකෙන් පහවූ, නහර වලින් බැඳුනේ (වේ.)
සො ඉමමේව කායං උපසංහරති අයම්පි ඛෝ කායෝ	ඒ මහණතෙම තම ශරීරය මළසිරුර හා සසඳ බලයි. මේ මගේ සිරුර ද
ඒවං ධම්මෝ, ඒවං භාවී, ඒතං අනතීතෝ ති.	මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මෙසේ වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොයික්මවන ලද්දේය (යනුවෙනි.)
ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති	අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථිකායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති	ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය එළඹ සිටී.

යාවදේව ඤාණමත්තාය	(එබඳු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද
පතිස්සති මත්තාය	සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී.
අනිස්සිතෝ ච විහරති,	(ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි.
නච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	(ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.
ඒවම්පි බො භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.	මහණෙනි මහණතෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

****

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං	මහණෙනි නැවත ද මහණතෙම යම්සේ මළසිරුරක් දකින්නේ ද
සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං	එය සොහොනෙහි දමන ලද එකක් වේ.
අට්ඨිකානි	එය ඇට ගොඩක් බවට පත් වූ,
අපගත නහාරු සම්බන්ධානි	පහවූ නහර බැඳුම් ඇති,
දිසාවිදිසාසු වික්ඛිත්තානි	දිසා අනු දිසාවන් හි විහිදුනා වූ ඇට ඇති (මළ සිරුරක් වේ.)
අඤ්ඤෙන හත්ථට්ඨිකං,	(එහි) අත් ඇට එක දිසාවකය.
අඤ්ඤේන පාදට්ඨිකං,	පා ඇට එක දිසාවක ය.
අඤ්ඤේන ජංඝට්ඨිකං,	කෙණ්ඩා ඇට එක දිසාවකය.
අඤ්ඤෙන ඌරට්ඨිකං,	කලවා ඇට එක දිසාවකය.
අඤ්ඤේන කටිට්ඨිකං,	උකුල් ඇට එක දිසාවකය.
අඤ්ඤේන පිට්ඨිකණ්ටකට්ඨිකං,	පිට කටු ඇට එක දිසාවකය.
අඤ්ඤේන ඵාසුකට්ඨිකං	ඉල ඇට එක දිසාවකය.
අඤ්ඤේන උරට්ඨිකං	පපු ඇට එක දිසාවකය.
අඤ්ඤේන බාහුට්ඨිකං	බාහු ඇට එක දිසාවකය.
අඤ්ඤේන අංසට්ඨිකං	උරහිස් ඇට එක දිසාවකය.
අඤ්ඤේන ගීවට්ඨිකං	උගුරු ඇට එක දිසාවකය.
අඤ්ඤේන හනුට්ඨිකං	හකු ඇට එක දිසාවකය.
අඤ්ඤේන දන්තට්ඨිකං	දත් එක දිසාවක ය.
අඤ්ඤේන සීසකටාහං.	හිස් කබල එක දිසාවකය.
සෝ ඉමමේව කායං උපසංහරති අයම්පි බෝ කායෝ	ඒ මහණතෙමේ තම ශරීරය ද ඒ මළසිරුර හා මෙසේ සසඳ බලයි. මගේ සිරුර ද

එවං ධම්මෝ එවං භාවී
ඒතං අනතීතෝති.

මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මෙසේ වන සුලුය.
මේ ස්වභාවය නොයික්මන ලද්දේය (යනුවෙනි.)

ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී
විහරති,

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින්
වාසය කරයි.

බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී
විහරති

අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි.

අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී
විහරති,

තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං
විහරති,

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින්
වාසය කරයි.

වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං
විහරති.

කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින්
වාසය කරයි.

සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං
විහරති,

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන
ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

අත්‍ථිකායෝති වා පනස්ස සති
පච්චුපට්ඨිතා හෝති

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ
සිහිය එළඹ සිටී.

යාවදේව ඤාණමත්තාය
පතිස්සතිමත්තාය,
අනිස්සිතෝ ච විහරති,
න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.

(එබඳු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද
සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී.
(ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි.
(ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

ඒවම්පි බො භික්ඛවේ භික්ඛු
කායේ කායානුපස්සී විහරති.

මහණෙනි, මහණතෙම මෙසේ ද
කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

****

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි
පස්සෙය්‍ය සරීරං

මහණෙනි නැවත ද මහණ තෙම යම්සේ මළ
සිරුරක් දකින්නේ ද,

සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං

එය සොහොනෙහි දමන ලද එකක් වේ.

අට්ඨිකානි සේතානි
සංඛවණ්ණූපනිභානි,

ඇට ගොඩක් බවට පත් වූ (එය) හක් ගෙඩියක්
සෙයින් සුදු පැහැයෙන් යුක්ත වේ.

සෝ ඉමමේව කායං උපසංහරති අයම්පි ඛෝ කායෝ	ඒ මහණාතෙමේ තම ශරීරය ද ඒ මළ සිරුර හා මෙසේ සසඳ බලයි. මගේ සිරුර ද
ඒවං ධම්මෝ, ඒවං භාවී, ඒතං අනතීතෝති.	මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මෙසේ වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොයික්මන ලද්දේය (යනුවෙනි.)
ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති	අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති.	කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථිකායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති	ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය,	(එබඳු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී.
අනිස්සිතෝ ච විහරති, න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	(ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.
ඒවම්පි ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.	මහණෙනි මහණාතෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

****

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං	මහණෙනි නැවත ද මහණාතෙම යම්සේ මළ සිරුරක් දකින්නේ ද,
සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං	එය සොහොනෙහි දමන ලද එකක් වේ.

අට්ඨිකානි පුඤ්ජකිතානි තේරෝවස්සිකානි,	ඇට ගොඩක් බවට පත් වූ (එය) ගොඩ ගැසුණු ඇට ඇති අවුරුදු ගණනක් පැරණි වූ (මළ සිරුරක් වේ.)
සෝ ඉමමේව කායං උපසංහරති අයම්පි ඛෝ කායෝ	ඒ මහණතෙමේ තම ශරීරය ද ඒ මළසිරුර හා මෙසේ සසඳ බලයි.
ඒවං ධම්මෝ ඒවං භාවී ඒතං අනතීතෝ ති.	මගේ සිරුර ද මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මෙසේ වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොයික්මවන ලද්දේය (යනුවෙනි.)
ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති	අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබද්හිධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්‍ථි කායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති	ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සති මත්තාය අනිස්සිතෝ ච විහරති,	(එබඳු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි.
න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	(ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.
ඒවම්පි ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.	මහණෙනි මහණතෙම මෙසේද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

****

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං	මහණෙනි නැවතද මහණතෙම යම්සේ මළ සිරුරක් දකින්නේ ද,
සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං	එය සොහොනෙහි දමන ලද එකක් වේ.
අට්ඨිකානි පූතීනි චුණ්ණක ජාතානි,	(එහි) ඇට කුණු වී ගොස් කුඩු බවට පත් වූයේ වේ.
සෝ ඉමමේව කායං උපසංහරති අයම්පි ඛෝ කායෝ	ඒ මහණතෙමේ තම ශරීරය ද ඒ මළසිරුර හා මෙසේ සසඳ බලයි.
ඒවං ධම්මෝ ඒවං භාවී ඒතං අනතීතෝ ති.	මගේ සිරුරද මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මෙසේ වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොයික්මවන ලද්දේය (යනුවෙනි.)
ඉති අජ්ඣත්තං වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති	අනුන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායේ කායානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ අනුන්ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති.	කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති,	කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථිකායෝති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති	ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය, අනිස්සිතෝ ච විහරති, නච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	(එබඳු සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.
ඒවම්පි ඛො භික්ඛවේ භික්ඛු කායේ කායානුපස්සී විහරති.	මහණෙනි මහණතෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

කථඤ්ච භික්ඛවේ භික්ඛු වේදනාසු වේදනානුපස්සී විහරති?	මහණෙනි මහණතෙම (සැප ආදී) වේදනාවන් කෙරෙහි වේදනාවන් අනුව බලන සුලුව කෙසේ නම් වාසය කෙරේ ද?
ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු	මහණෙනි මේ සසුනෙහි භික්ෂු තෙම
සුඛං වේදනං වේදියමානෝ 'සුඛං වේදනං වෙදියාමී'ති පජානාති,	සැප වේදනාවක් විඳින විට මම සැප වේදනාවක් විඳිමියි දැනගනී.
දුක්ඛං වේදනං වේදියමානෝ දුක්ඛං වේදනං වේදියාමී'ති පජානාති,	දුක් වේදනාවක් විඳින විට දුක් වේදනාවක් විඳිමියි දැනගනී.
අදුක්ඛමසුඛං වේදනං වේදියමානෝ අදුක්ඛමසුඛං වේදනං වේදියාමී'ති පජානාති,	දුකත් සැපත් නොවන වේදනාවක් විඳින විට, මම මැදහත් වේදනාවක් විඳිමියි දැනගනී.
සාමිසං වා සුඛං වේදනං වේදියමානෝ 'සාමිසං සුඛං වේදනං වේදියාමී'ති පජානාති,	පස්කම් පිළිබඳ සැප වේදනාවක් විඳින විට, පස්කම් පිළිබඳ සැප වේදනාවක් විඳිමියි දැනගනී.
නිරාමිසං වා සුඛං වේදනං වේදියමානෝ	පස් කම් සුවයෙන් ඉවත් වීම පිළිබඳව වේදනාවක් විඳින විට
'නිරාමිසං සුඛං වේදනං වේදියාමී'ති පජානාති,	පස්කම් සැපයෙන් ඉවත් වීම පිළිබඳව වේදනාවක් විඳිමියි දැනගනී.
සාමිසං වා දුක්ඛං වේදනං වේදියමානෝ	පස්කම් පිළිබඳ දුක් වේදනාවක් විඳිනවිට
සාමිසං දුක්ඛං වේදනං වේදියාමී'ති පජානාති,	පස්කම් පිළිබඳව දුක් වේදනාවක් විඳිමියි දැනගනී.
නිරාමිසං වා දුක්ඛං වේදනං වේදියමානෝ	පස්කම් සැපයෙන් ඉවත් වීම පිළිබඳව දුක් වේදනාවක් විඳින විට
'නිරාමිසං දුක්ඛං වේදනං වේදියාමී'ති පජානාති,	පස්කම් සැපයෙන් ඉවත් වීම පිළිබඳව දුක් වේදනාවක් විඳිමියි දැනගනී

සාමිසං වා අදුක්ඛමසුඛං වේදනං වෙදියමානො 'සාමිසං අදුක්ඛමසුඛං වේදනං වේදියාමී'ති පජානාති,

පස්කම් පිළිබඳ මැදහත් වේදනාවක් විඳින විට පස්කම් පිළිබඳ මැදහත් වේදනාවක් විඳිමියි දැනගනී.

නිරාමිසං වා අදුක්ඛමසුඛං වේදනං වෙදියමානො 'නිරාමිසං අදුක්ඛමසුඛං වේදනං වේදියාමී'ති පජානාති.

පස්කම් සැපයෙන් ඉවත්වීම පිළිබඳව මැදහත් වේදනාවක් විඳින විට පස්කම් සැපයෙන් ඉවත්වීම පිළිබඳ මැදහත් වේදනාවක් විඳිමියි දැනගනී.

ඉති අජ්ඣත්තං වා වේදනාසු වේදනානුපස්සී විහරති,

මෙසේ තමා පිළිබඳ වේදනාවන් කෙරෙහි හෝ වේදනාවන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

බහිද්ධා වා වේදනාසු වේදනානුපස්සී විහරති,

අනුන් පිළිබඳ වේදනාවන් කෙරෙහි හෝ වේදනාවන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා වේදනාසු වේදනානුපස්සී විහරති,

තමා හෝ අනුන් පිළිබඳ වේදනාවන් කෙරෙහි හෝ වේදනාවන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සමුදය ධම්මානුපස්සී වා වේදනාසු විහරති,

වේදනා පිළිබඳ උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව දකිමින් හෝ වාසය කරයි.

වයධම්මානුපස්සී වා වේදනාසු විහරති,

වේදනාවන් කෙරෙහි විනාශවන ස්වභාවය හෝ බලමින් වාසය කරයි.

සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා වේදනාසු විහරති,

වේදනාවන් කෙරෙහි උත්පත්ති සහ විනාශ වන ස්වභාවය මෙනෙහි කරමින් වාසය කරයි.

අත්‍ථි වේදනාති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති

වේදනාව ඇත්තේය කියා හෝ ඔහුට සිහිය එළඹ සිටියි.

යාවදේව ඤාණමත්තාය

(ඒ සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද

පතිස්සතිමත්තාය,
අනිස්සිතෝ ච විහරති,
නච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.

සිහිය වැඩිවීම සඳහා ද (පවතී.) ඒ මහණතෙම තණ්හා දිට්ඨී වලින් දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) සත්ව ලෝකයෙහි (රූපාදී) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

ඒවං ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛූ

මහණෙනි, මෙසේ මහණතෙම

වේදනාසු වේදනානුපස්සී විහරති.

වේදනාවන් හි වේදනාවන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

****

චිත්තානුපස්සනා

කථඤ්ච භික්ඛවේ භික්ඛු චිත්තේ චිත්තානුපස්සී විහරති?

මහණෙනි මහණතෙම කෙසේනම්, සිතෙහි සිත අනුව බලමින් වාසය කෙරේ ද ?

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු

මහණෙනි මේ සසුනෙහි මහණතෙම

සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති, වීතරාගං වා චිත්තං වීතරාගං චිත්තන්ති පජානාති,

රාග සහගත සිත හෝ රාග සහගත සිත යයි දැනගනී. පහවූ රාග ඇති සිත හෝ පහවූ රාග ඇති සිත යැයි දැනගනී.

සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, වීතදෝසං වා චිත්තං වීතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති,

ද්වේශ සහගත සිත හෝ ද්වේශ සහගත සිත යයි දැනගනී. ද්වේශ රහිත සිත හෝ ද්වේශ රහිත සිත යයි දැනගනී.

සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, වීතමෝහං වා චිත්තං වීතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති,

මෝහ සහගත සිත හෝ මෝහ සහගත සිත යයි දැනගනී. මෝහ රහිත සිත හෝ මෝහ රහිත සිත යයි දැනගනී.

සංඛිත්තං වා චිත්තං සංඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති, වික්ඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති,

හැකුලුණා වූ සිත හෝ හැකුලුණා වූ සිත යයි දැනගනී. විසිර පවත්නා සිත හෝ විසිර පවත්නා සිත යයි දැනගනී.

මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති, අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති,

මහත්බවට ගියා වූ සිත හෝ මහත්බවට ගියා වූ සිත යැයි දැනගනී. මහත්බවට නොගියා වූ සිත හෝ මහත්බවට නොගියා වූ සිත යැයි දැනගනී.

සඋත්තරං වා චිත්තං සඋත්තරං චිත්තන්ති පජානාති,

උතුරු සහිත සිත (කාමාවචර සිත) හෝ උතුරු සහිත සිත යයි දැනගනී.

අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තන්ති පජානාති,

අනුත්තර වූ සිත හෝ (රූපාවචර, අරූපාවචර සිත) අනුත්තර සිත යයි දැනගනී.

සමාහිතං වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති,

එකගවූ සිත හෝ එකගවූ සිත යයි දැනගනී.

අසමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති,

එකග නොවූ සිත හෝ එකග නොවූ සිත යයි දැනගනී.

විමුත්තං වා චිත්තං විමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති, අවිමුත්තං වා චිත්තං අවිමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති.	මිදුණු සිත හෝ මිදුණු සිත යයි දැනගනී. නොමිදුණු සිත හෝ නොමිදුණු සිත යයි දැනගනී.
ඉති අජ්ඣත්තං වා චිත්තේ චිත්තානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමා පිළිබඳ වූ සිතෙහි හෝ සිත අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා චිත්තේ චිත්තානුපස්සී විහරති,	අනුන් පිළිබඳවූ සිතෙහි හෝ සිත අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා චිත්තෙ චිත්තානුපස්සී විහරති,	තමා හා අනුන් පිළිබඳ වූ සිතෙහි හෝ සිත අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා චිත්තස්මිං විහරති,	සිතෙහි උත්පත්තිය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා චිත්තස්මිං විහරති,	සිතෙහි විනාශය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි.
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා චිත්තස්මිං විහරති.	සිතෙහි උත්පත්තිය හා විනාශය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි.
අත්ථි චිත්තන්ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති,	ඒ මහණ සිත ඇත්තේය කියා හෝ සිහිය පිහිටුවන ලදී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය, අනිස්සිතෝ ච විහරති.	(එම සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු කිරීම පිණිස ද සිහිය වැඩීම පිණිස ද (පවතී) ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන් දුරුව වාසය කරයි.
නච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	(ඔහු) සත්ව ලෝකයෙහි (රූපා දී) කිසිවක් (ආත්ම ආදී වශයෙන්) අල්වා නොගනී.
ඒවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු චිත්තෙ චිත්තානුපස්සී විහරති.	මහණෙනි, මහණතෙමේ මෙසේ සිතෙහි සිත අනුව බලමින් වාසය කරයි.

පඤ්ච නීවරණ ධර්ම

කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු
ධම්මානුපස්සී විහරති?

මහණෙනි, මහණතෙමේ කෙසේනම් නීවරණාදී ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ ද?

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති පඤ්චසු නීවරණේසු.

මහණෙනි මේ සසුනෙහි මහණතෙම පඤ්ච නීවරණ ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

කථඤ්ච භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු
ධම්මානුපස්සී විහරති
පඤ්චසු නීවරණෙසු?

මහණෙනි, මහණතෙම පඤ්ච නීවරණ ධර්මයන් කෙරෙහි එම නීවරණ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කෙරේ ද?

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු

මහණෙනි, මේ සසුනෙහි මහණතෙම,

සන්තං වා අජ්ඣත්තං කාමච්ඡන්දං අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං කාමච්ඡන්දෝති පජානාති, අසන්තං වා අජ්ඣත්තං කාමච්ඡන්දං නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං කාමච්ඡන්දෝති පජානාති,

තමා තුළ ඇත්තා වූ හෝ කාමච්ඡන්දය (කම්සැප රුචිය) මා තුළ කාමච්ඡන්දය ඇතැයි දැනගනී. තමා තුළ නොමැත්තා වූ හෝ කාමච්ඡන්දය මා තුළ කාමච්ඡන්දය නැතැයි දැනගනී.

යථා ච අනුප්පන්නස්ස කාමච්ඡන්දස්ස උප්පාදෝ හෝති, තඤ්ච පජානාති,

යම් හෙයකින් නූපන්නාවූ කාමච්ඡන්දය උපදීනම් ඒ බවද දැනගනී.

යථා ච උප්පන්නස්ස කාමච්ඡන්දස්ස පහානං හෝති තඤ්ච පජානාති,

යම් හෙයකින් උපන්නාවූ කාමච්ඡන්දයෙහි ප්‍රහාණය (මුලුමනින් නැතිකිරීම) වේ නම් ඒ බවද දැනගනී.

යථා ච පහීනස්ස කාමච්ඡන්දස්ස ආයතිං අනුප්පාදෝ හෝති තඤ්ච පජානාති.

යම් සේ ප්‍රහීණ වූ හෝ කාමච්ඡන්දය මත්තෙහි නූපදී නම් ඒ බවද දැනගනී.

සන්තං වා අජ්ඣත්තං ව්‍යාපාදං අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං ව්‍යාපාදෝති පජානාති,

තමා තුළ ඇත්තාවූ ව්‍යාපාද නීවරණය මා තුළ ඇතැයි දැනගනී.

අසන්තං වා අජ්ඣත්තං ව්‍යාපාදං නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං ව්‍යාපාදෝති පජානාති,

තමා තුළ නැත්තාවූ හෝ ව්‍යාපාදය මා තුළ ව්‍යාපාදය නැතැයි දැනගනී.

යථා ච අනුප්පන්නස්ස ව්‍යාපාදස්ස උප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ නූපන් ව්‍යාපාදයෙහි ඉපදීමක් සිදුවේ නම් ඒ බව දැනගනී.
යථා ච උප්පන්නස්ස ව්‍යාපාදස්ස පහාණං හොති තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ උපන් ව්‍යාපාදයෙහි ප්‍රහාණය වේ නම් එයද දැනගනී.
යථා ච පහීණස්ස ව්‍යාපාදස්ස ආයතිං අනුප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති.	යම්සේ ප්‍රහීණ වූ ව්‍යාපාදයෙහි මතු නූපදීමක් වේ නම් ඒ බවද දැනගනී,
සන්තං වා අජ්ඣත්තං ථීනමිද්ධං අත්‍ථි මෙ අජ්ඣත්තං ථීනමිද්ධන්ති පජානාති,	තමා තුළ ථිනමිද්ධ නීවරණය (චිත්ත චෛතසික දුබලබව) ඇතිවිට මා තුළ ථිනමිද්ධය ඇතැයි දැනගනී.
අසන්තං වා අජ්ඣත්තං ථීනමිද්ධං නත්‍ථි මෙ අජ්ඣත්තං ථීනමිද්ධන්ති පජානාති,	තමා තුළ ථිනමිද්ධය නැතිවිට මා තුළ ථිනමිද්ධය නැතැයි දැනගනී.
යථා ච අනුප්පන්නස්ස ථීනමිද්ධස්ස උප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ නූපන් ථිනමිද්ධයෙහි ඉපදීම සිදුවේ නම් ඒ බවද දැනගනී.
යථා ච උප්පන්නස්ස ථීනමිද්ධස්ස පහානං හොති තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ උපන් ථිනමිද්ධයෙහි ප්‍රහාණය වේ නම් එයද දැනගනී.
යථා ච පහීනස්ස ථීනමිද්ධස්ස ආයතිං අනුප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති.	යම්සේ ප්‍රහීණ වූ ථිනමිද්ධය මත්තෙහි නූපදී නම් ඒ බවද දැන ගනී.
සන්තං වා අජ්ඣත්තං උද්ධච්චකුක්කුච්චං අත්‍ථි මෙ අජ්ඣත්තං උද්ධච්චකුක්කුච්චන්ති පජානාති,	තමා තුළ උද්ධච්ච කුක්කුච්චය (සිතේ නොසන්සුන් බව හා විපිළිසර බව) ඇති කල්හි මා තුළ උද්ධච්ච කුක්කුච්චය ඇතැයි දැනගනී.
අසන්තං වා අජ්ඣත්තං උද්ධච්චකුක්කුච්චං නත්‍ථි මෙ අජ්ඣත්තං උද්ධච්චකුක්කුච්චන්ති පජානාති,	තමා තුළ උද්ධච්ච කුක්කුච්චය නැති කල්හි මා තුළ උද්ධච්ච කුක්කුච්චය නැතැයි දැනගනී.
යථා ච අනුප්පන්නස්ස උද්ධච්ච-කුක්කුච්චස්ස උප්පාදේ හොති තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ නූපන් උද්ධච්ච කුක්කුච්චයෙහි ඉපදීමක් වේ නම් එය ද දැනගනී.
යථා ච උප්පන්නස්ස උද්ධච්චකුක්කුච්චස්ස පහාණං හොති තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ උපන් උද්ධච්ච කුක්කුච්චයෙහි හෝ ප්‍රහාණය වේ නම් එයද දැනගනී.

යථා ච පහීණස්ස උද්ධච්චකුක්කුච්චස්ස ආයතිං, අනුප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති.	යම්සේ ප්‍රහීණ වූ උද්ධච්ච කුක්කුච්චයෙහි හෝ මත්තෙහි නූපදීම වේ නම් එයද දැනගනී.
සන්තං වා අජ්ඣත්තං විචිකිච්ඡං අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං විචිකිච්ඡාති පජානාති.	තමා තුළ විචිකිච්ඡාව (සැකය) ඇතිකල්හී හෝ මා තුළ විචිකිච්ඡාව ඇතැයි දැනගනී
අසන්තං වා අජ්ඣත්තං විචිකිච්ඡං නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං විචිකිච්ඡාති පජානාති.	තමා තුළ විචිකිච්ඡාව (සැකය) නැතිකල්හී හෝ මා විචිකිච්ඡාව නැතැයි දැනගනී.
යථා ච අනුප්පන්නාය විචිකිච්ඡාය උප්පාදෝ හෝති තඤ්ච පජානාති.	යම්සේ නූපන් විචිකිච්ඡාවෙහි ඉපදීමක් වේ නම් එයද දැනගනී.
යථා ච උප්පන්නාය විචිකිච්ඡාය පහානං හෝති, තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ උපන් විචිකිච්ඡාවෙහි ප්‍රහාණය සිදුවේ නම් ඒ බවද දැනගනී.
යථාච පහීනාය විචිකිච්ඡාය ආයතිං අනුප්පාදෝ හෝති තඤ්ච පජානාති.	යම්සේ ප්‍රහීණ වූ විචිකිච්ඡාවෙහි මතු නූපදීමක් වේ නම් එයද දැනගනී.
ඉති අජ්ඣත්තං වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමා තුළ ඇති ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	බාහිර වූ ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්ත බහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	තමා තුළ හෝ බාහිරව ඇති ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති	ධර්මයන්ගේ උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමන් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	ධර්මයන්ගේ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති සහ විනාශවන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථි ධම්මාති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති,	(ඒ භික්ෂුවට) ධර්මයන් ඇතැයි සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය,	ඒ සිහිය හුදෙක් නුවණ දියුණු කිරීම සඳහාද සිත වැඩීම සඳහා ද පවතී.
අනිස්සිතෝ ච විහරති,	ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන් දුරුව වාසය කරයි.

නච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති,

ඔහු සත්ව ලෝකයෙහි රූපාදී කිසිවක් (ආත්මාදී වශයෙන්) අල්වා නොගනී.

එවම්පි බෝ භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති පඤ්චසුනීවරණේසු.

මෙසේ ද මහණතෙම පඤ්ච නීවරණ ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

පඤ්ච උපාදනස්කන්ධ

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති, පඤ්චසුපාදනක්ඛන්ධෙසු.

මහණෙනි නැවතද වනාහි මහණතෙම පඤ්ච උපාදනස්කන්ධ ධර්මයන් හි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

කථඤ්ච භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති පඤ්චසුපාදනක්ඛන්ධෙසු?

මහණෙනි, මහණතෙම පඤ්ච උපාදනස්කන්ධ ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් කෙසේ නම් වාසය කරයි ද ?

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු
ඉති රූපං,
ඉති රූපස්ස සමුදයෝ,
ඉති රූපස්ස අත්‍ථංගමෝ,

මහණෙනි මේ සසුනෙහි මහණතෙම
රූපය මෙසේ ය.
රූපයෙහි හට ගැනීම මෙසේය.
රූපයෙහි අස්තංගමය (නිරෝධය) මෙසේය.

ඉති වේදනා,
ඉති වේදනාය සමුදයෝ,
ඉති වේදනාය අත්‍ථංගමෝ,

වේදනාව මෙසේය.
වේදනාවෙහි හටගැනීම මෙසේය.
වේදනාවෙහි අස්තංගමය මෙසේය.

ඉති සඤ්ඤා
ඉති සඤ්ඤාය සමුදයෝ,
ඉති සඤ්ඤාය අත්‍ථංගමෝ

සඤ්ඤාව මෙසේය.
සඤ්ඤාවෙහි හටගැනීම මෙසේය.
සඤ්ඤාවෙහි අස්තංගමය මෙසේය.

ඉති සංඛාරා
ඉති සංඛාරානං සමුදයෝ,
ඉති සංඛාරානං අත්‍ථංගමෝ,

සංස්කාර මෙසේය.
සංස්කාර වල හට ගැනීම මෙසේය.
සංස්කාරයන්ගේ අස්තංගමය මෙසේය

ඉති විඤ්ඤාණං,
ඉති විඤ්ඤාණස්ස සමුදයෝ,
ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්‍ථංගමෝ.

විඤ්ඤාණය මෙසේ ය.
විඤ්ඤාණයේ හටගැනීම මෙසේය .
විඤ්ඤාණයෙහි අස්තංගමය මෙසේ යයි (දැනගනී)

ඉති අජ්ඣත්තං වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමාතුළ ඇති පඤ්චස්කන්ධ ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	බාහිර වූ එම ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්ත බහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	තමා තුළ හෝ බාහිරව ඇති එම ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදය ධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	ධර්මයන්ගේ උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	ධර්මයන්ගේ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති සහ විනාශවන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්‍ථි ධම්මාති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති	(ඒ භික්‍ෂුවට) ධර්මයන් ඇතැයි සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය අනිස්සිතෝ ච විහරති, න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	ඒ සිහිය හුදෙක් නුවණ දියුණු කිරීම සඳහාද සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන් දුරුව වාසය කරයි. ඔහු සත්ව ලෝකයෙහි රූපාදී කිසිවක් (ආත්මාදී වශයෙන්) අල්වා නොගනී.
ඒවම්පි බෝ භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති, පඤ්චසුපාදානක්ඛන්ධේසු.	මෙසේ ද මහණෙතෙම පඤ්ච උපාදානස්කන්ධ ධර්මය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

ආධ්‍යාත්මික හා බාහිර ආයතන සය

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති ඡසු අජ්ඣත්තික බාහිරේසු ආයතනේසු.

මහණෙනි නැවත ද, මහණතෙම සවැදෑරුම් ආධ්‍යාත්මික සහ බාහිර ආයතන නම් වූ ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

කථඤ්ච භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති ඡසු අජ්ඣත්තික බාහිරේසු ආයතනේසු?

මහණෙනි, මහණතෙම කෙසේ නම් සවදෑරුම් වූ ආධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතන නම් වූ ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයිද?

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු, චක්ඛුංච පජානාති, රූපේ ච පජානාති,

මහණෙනි, මේ සසුනෙහි මහණතෙම ඇස ද දැනගනී. රූපයන් ද දැනගනී.

යඤ්ච තදුභයං පටිච්ච උප්පජ්ජති සඤ්ඤෝජනං තඤ්ච පජානාති,

ඒ දෙක නිසා යම් සංයෝජනයක් උපදී නම් එයත් දැනගනී.

යථා ච අනුප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස උප්පාදෝ හෝති, තඤ්ච පජානාති,

යම්සේ නූපන් සංයෝජනයක ඉපදීමක් වේ නම් එයත් දැනගනී.

යථා ච උප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස පහානං හෝති තඤ්ච පජානාති,

යම්සේ උපන්නා වූ සංයෝජනයක ප්‍රහාණය වේ නම් එයද දැනගනී.

යථා ච පහීනස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස ආයතිං අනුප්පාදේ හෝති තඤ්ච පජානාති.

යම්සේ ප්‍රහීණවූ සංයෝජනයක් මත්තෙහි නූපදීනම් එයත් දැනගනී.

සෝතඤ්ච පජානාති,
සද්දේ ච පජානාති,

කණ ද දැනගනී.
ශබ්ද ද දැනගනී

යඤ්ච තදුභයං පටිච්ච උප්පජ්ජති සඤ්ඤෝජනං තඤ්ච පජානාති,

ඒ දෙක නිසා යම් සංයෝජනයක් උපදීනම් එයද දැනගනී

යථා ච අනුප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස උප්පාදේ හෝති තඤ්ච පජානාති,

යම්සේ නූපන් සංයෝජනයෙහි ඉපදීමක් වේ නම් එය ද දැනගනී.

යථා ච උප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස පහානං හෝති තඤ්ච පජානාති,

යම්සේ උපන් සංයෝජනයෙහි ප්‍රහාණය වේ නම් එයද දැනගනී.

යථා ච පහීනස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස ආයතිං අනුප්පාදෝ හෝති තඤ්ච පජානාති.	ප්‍රහීණ වූ සංයෝජනය මත්තෙහි යම්සේ නූපදීනම් ඒ බවත් දැනගනී.
ඝානඤ්ච පජානාති, ගන්ධෙ ච පජානාති, යඤ්ච තදුභයං පටිච්ච උප්පජ්ජති සඤ්ඤෝජනං තඤ්ච පජානාති,	නාසය ද දැනගනී. ගන්ධය ද දැනගනී. ඒ දෙක නිසා යම් සංයෝජනයක් උපදීනම් එයත් දැනගනී.
යථා ච අනුප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස උප්පාදෙ හෝති, තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ නූපන් සංයෝජනය උපදී නම් ඒ බව ද දැනගනී.
යථා ච උප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස පහානං හෝති තඤ්ච පජානාති,	උපන් සංයෝජනයෙහි ප්‍රහාණය යම්සේ වේ නම්. එයද දැනගනී.
යථා ච පහීනස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස ආයතිං අනුප්පාදෙ හෝති තඤ්ච පජානාති.	ප්‍රහීණ වූ සංයෝජනයෙහි මතු නූපදීම වේ නම්, එයද දැනගනී.
ජිව්හඤ්ච පජානාති, රසෙච පජානාති, යඤ්ච තදුභයං පටිච්ච උප්පජ්ජති සඤ්ඤෝජනං තඤ්ච පජානාති,	දිව ද දැනගනී. රස ද දැනගනී. ඒ දෙක නිසා උපන් සංයෝජනයක් වේ නම්, එය ද දැනගනී.
යථා ච අනුප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස උප්පාදෙ හෝති තඤ්ච පජානාති,	යම් සේ නූපන්නා වූ සංයෝජනයෙහි ඉපදීමක් වේ නම් එයත් දැන ගනී.
යථා ච උප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස පහානං හෝති තඤ්ච පජානාති,	උපන්නා වූ සංයෝජනයෙහි යම් සේ ප්‍රහාණයක් වේ නම් එයද දැනගනී.
යථා ච පහීනස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස ආයතිං අනුප්පාදෙ හෝති තඤ්ච පජානාති.	ප්‍රහීණ වූ සංයෝජනයෙහි මතු ඉපදීමක් නොවේ නම් එයද දැනගනී.
කායඤ්ච පජානාති, ඵොට්ඨබ්බෙ ච පජානාති,	ශරීරය ද දැන ගනී. ස්පර්ශය ද දැනගනී.
යඤ්ච තදුභයං පටිච්ච උප්පජ්ජති සඤ්ඤෝජනං තඤ්ච පජානාති,	ඒ දෙක නිසා යම් සංයෝජනයක් උපදී නම් එයත් දැන ගනී.
යථා ච අනුප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස උප්පාදෙ හෝති තඤ්ච පජානාති,	නූපන්නා වූ සංයෝජනයාගේ යම් ඉපදීමක් වේ නම් එයත් දැනගනී.
යථාච උප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස පහානං හෝති තඤ්ච පජානාති,	උපන්නා වූ සංයෝජනයාගේ යම් ප්‍රහාණයක් වේ නම් එය ද දැනගනී.

යථා ච පහීනස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස ආයතිං අනුප්පාදෝ හෝති තඤ්ච පජානාති.	ප්‍රහීණ වූ සංයෝජනයාගේ මත්තෙහි ඉපදීමක් නොවේ නම් එයද දැනගනී.
මනඤ්ච පජානාති, ධම්මේච පජානාති, යඤ්ච තදුභයං	සිතත් දැනගනී. ධර්මත් (ධර්මාරම්මණාත්) දැනගනී.
පටිච්ච උප්පජ්ජති සඤ්ඤෝජනං තඤ්ච පජානාති,	ඒ දෙක නිසා යම් සංයෝජනයක් උපදීනම් එයත් දැනගනී.
යථාච අනුප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස උප්පාදෝ හෝති තඤ්ච පජානාති,	නූපන්නාවූ සංයෝජනයෙහි යම්සේ ඉපදීමක් වේනම් එයත් දැනගනී
යථාච උප්පන්නස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස පහානං හෝති තඤ්ච පජානාති,	උපන් සංයෝජනයෙහි යම් බඳු ප්‍රහාණයක් වේ නම් එයත් දැනගනී.
යථා ච පහීනස්ස සඤ්ඤෝජනස්ස ආයතිං අනුප්පාදෝ හෝති, තඤ්ච පජානාති.	යම් සේ ප්‍රහීණ වූ සංයෝජනය මත්තෙහි නූපදී නම් එයත් දැනගනී.
ඉති අජ්ඣත්තං වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමා තුළ වූ ආධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතන ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	බාහිර වූ එම ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්ත බහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	තමාගේ හෝ බාහිර වූ එම ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදය ධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	එම ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය දකිමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	එම ධර්මයන් කෙරෙහි විනාශ වන ස්වභාවය දකිමින් වාසය කරයි.
සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	එම ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථි ධම්මාති වා පනස්ස සතිපච්චුපට්ඨිතා හෝති	ඔහුට ආයතන ධර්මයන් ඇත කියා සිහිය එළඹ සිටී.
යාවදේව ඤාණමත්තාය	එය හුදෙක් ඥානය දියුණු වීම සඳහා ද

පතිස්සතිමත්තාය,
අනිස්සිතෝ ච විහරති,
න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති,

සිහිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. ඒ මහණතෙම තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන් දුරුව වාසය කරයි. සත්ව ලෝකයෙහි (රූපාදී) කිසිවක් (ආත්මාදී වශයෙන්) අල්වා නොගනී.

ඒවම්පි බෝ භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති ඡසු අජ්ඣත්තික බාහිරේසු ආයතනේසු.

මහණෙනි මෙසේත් මහණතෙම සවැදෑරුම් වූ ආධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතන ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සත්වැදෑරුම් බොජ්ඣංග

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු
ධම්මානුපස්සී විහරති
සත්තසු බොජ්ඣංගේසු.

මහණෙනි, නැවත ද මහණතෙම සත්වැදෑරුම් වූ බොජ්ඣංග ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

කථඤ්ච භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු
ධම්මානුපස්සී විහරති
සත්තසු බොජ්ඣංගේසු?

මහණෙනි, කෙසේ නම් මහණතෙම සත්වැදෑරුම් බොජ්ඣංග ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි ද?

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු

මහණෙනි, මේ සාසනයෙහි මහණතෙම

සන්තං වා අජ්ඣත්තං
සතිසම්බොජ්ඣංගං අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං
සතිසම්බොජ්ඣංගෝ ති පජානාති.

තමා තුළ සතිසම්බොජකධංගය (බුද්ධත්වයට හේතුවන සිහිය) ඇති විට මා තුළ සති සම්බොජ්ඣංගය ඇතැයි දැනගනී.

අසන්තං වා අජ්ඣත්තං සතිසම්බොජ්ඣංගං, නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං සතිසම්බොජ්ඣංගෝති පජානාති,

තමා තුළ සතිසම්බොජ්ඣංගය නැති විට මා තුළ සතිසම්බොජ්ඣංගය නැතැයි දැනගනී.

යථාච අනුප්පන්නස්ස
සතිසම්බොජ්ඣංගස්ස උප්පාදෝ හෝති
තඤ්ච පජානාති

යම්සේ නූපන්නා වූ සතිසම්බොජ්ඣංගයෙහි ඉපදීමක් වේ නම් හෝ එය ද දැනගනී.

යථා ච උප්පන්නස්ස සතිසම්බොජ්ඣංගස්ස භාවනාය පාරිපූරී හෝති තඤ්ච පජානාති.

යම්සේ උපන්නා වූ සතිසම්බොජකධංගයෙහි භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීම වේ නම් එය ද දැනගනී.

සන්තං වා අජ්ඣත්තං ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගං අත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං ධම්මවිචයසම්බොජ්ඣංගෝති පජානාති,	තමා තුළ ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගය (බුද්ධත්වයට හේතුවන විදර්ශනා ප්‍රඥාව) ඇති කල්හි හෝ මා තුළ ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගය ඇතැයි දැනගනී.
අසන්තං වා අජ්ඣත්තං ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගං නත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං ධම්මවිචයසම්බොජ්ඣංගෝති පජානාති,	තමා තුළ ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගය නැති කල්හි හෝ මා තුළ ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගය නැතැ යි දැනගනී.
යථා ච අනුප්පන්නස්ස ධම්මවිචය සම්බොජ් ඣංගස්ස උප්පාදෝ හෝති තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ නූපන් ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගයෙහි ඉපදීම වේ නම් එය ද දැනගනී.
යථා ච උප්පන්නස්ස ධම්මවිචයසම්බොජ්ඣංගස්ස භාවනාය පාරිපූරී හෝති තඤ්ච පජානාති.	යම්සේ උපන් ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගයෙහි භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීම වේ නම් එය ද දැනගනී.
සන්තං වා අජ්ඣත්තං විරියසම්බොජ්ඣංගං අත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං විරියසම්බොජ්ඣංගෝති පජානාති,	තමා තුළ විරිය සම්බොජ්ඣංගය (බුද්ධත්වයට හේතුවන විරියය) ඇති විට හෝ මා තුළ විරිය සම්බොජ්ඣංගය ඇතැයි දැනගනී.
අසන්තං වා අජ්ඣත්තං විරියසම්බොජ්ඣංගං නත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං විරියසම්බොජ්ඣංගෝති පජානාති,	තමා තුළ විරිය සම්බොජ්ඣංගය නැතිවිට හෝ මා තුළ විරිය සම්බොජ්ඣංගය නැතැයි දැනගනී.
යථා ච අනුප්පන්නස්ස විරියසම්බොජ් ඣංගස්ස උප්පාදෝ හෝති තඤ්ච පජානාති,	නූපන්නා වූ හෝ විරිය සම්බොජ්ඣංගයෙහි ඉපදීම යම්සේ වේ නම් එය ද දැනගනී.
යථා ච උප්පන්නස්ස විරියසම්බොජ්ඣංගස්ස භාවනාය පාරිපූරී හෝති තඤ්ච පජානාති.	උපන් විරිය සම්බොජ්ඣංගයෙහි හෝ භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීම යම්සේ වේ නම් එයද දැනගනී.
සන්තං වා අජ්ඣත්තං පීතිසම්බොජ්ඣංගං අත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං පීතිසම්බොජ්ඣංගෝති පජානාති,	තමා තුළ ප්‍රීති සම්බොජ්ඣංගය (බුද්ධත්වයට හේතුවන කාය චිත්ත ප්‍රීතිය) ඇති විට හෝ මා තුළ ප්‍රීති සම්බොජ්ඣංගය ඇතැයි දැනගනී.

අසන්තං වා අජ්ඣත්තං පීති සම්බොජ්ඣංගං නත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං පීති සම්බොජ්ඣංගෝති, පජානාති,	තමා තුළ ප්‍රීති සම්බොජ්ඣංගය නැති විට හෝ මා තුළ ප්‍රීති සම්බොජ්ඣංගය නැතැයි දැනගනී.
යථාච අනුප්පන්නස්ස පීති සම්බොජ්ඣංගස්ස උප්පාදේ හෝති තඤ්ච පජානාති,	නුපන් ප්‍රීති සම්බොජ්ඣංගයෙහි හෝ ඉපදීම යම්සේ වේනම් එය ද දැනගනී.
යථා ච උප්පන්නස්ස පීති සම්බොජ්ඣංගස්ස භාවනාය පාරිපූරී හෝති තඤ්ච පජානාති.	උපන් ප්‍රීති සම්බොජ්ඣංගයෙහි හෝ භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීම යම්සේ වේ නම් එය ද දැනගනී .
සන්තං වා අජ්ඣත්තං පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගං අත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගෝති පජානාති,	තමා තුළ පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය (බුද්ධත්වයට හේතුවන කාය චිත්ත දෙකෙහි සංසිඳුවීම) හෝ ඇති විට මා තුළ පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය ඇතැයි දැනගනී.
අසන්තං වා අජ්ඣත්තං පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගං නත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගෝති පජානාති,	තමා තුළ පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය නැතිවිට මා තුළ පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය නැතැයි දැනගනී.
යථා ච අනුප්පන්නස්ස පස්සද්ධිසම්බොජ්ඣංගස්ස උප්පාදේ හෝති තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ නුපන් පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය උපදී නම් ඒ බවද දැනගනී.
යථා ච උප්පන්නස්ස පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගස්ස භාවනාය පාරිපූරී හෝති තඤ්ච පජානාති.	යම්සේ උපන් පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීමක් වේ නම් එයද දැනගනී
සන්තං වා අජ්ඣත්තං සමාධි සම්බොජ්ඣංගං අත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං සමාධි සම්බොජ්ඣංගෝති පජානාති	තමා කෙරෙහි සමාධි සම්බොජ්ඣංගය (බුද්ධත්වයට හේතුවන සිතේ එකඟකම) හෝ ඇතිවිට මා තුළ සමාධි සම්බොජ්ඣංගය ඇතැයි දැනගනී.
අසන්තං වා අජ්ඣත්තං සමාධි සම්බොජ්ඣංගං නත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං සමාධි සම්බොජ්ඣංගෝති පජානාති,	තමා තුළ සමාධි සම්බොජ්ඣංගය නැති විට හෝ මා තුළ සමාධි සම්බොජ්ඣංගය නැතැයි දැනගනී.

යථා ච අනුප්පන්නස්ස සමාධි සම්බොජ් ඣංගස්ස උප්පාදෝ හෝති තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ නූපන් සමාධි සම්බොජ්ඣංගයෙහි ඉපදීමක් වේ නම් එය ද දැනගනී.
යථාච උප්පන්නස්ස සමාධි සම්බොජ්ඣංගස්ස භාවනාය පාරිපූරී හෝති තඤ්ච පජානාති.	උපන් සමාධි සම්බොජ්ඣංගයෙහි භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීම යම්සේ වේ නම් එයද දැනගනී.
සන්තං වා අජ්ඣත්තං උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගං අත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගොති පජානාති,	තමා කෙරෙහි උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය (බුද්ධත්වයට හේතුවන සිතේ මැදහත් බව) හෝ ඇති විට මා තුළ උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය ඇතැයි දැනගනී.
අසන්තං වා අජ්ඣත්තං උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣංගං නත්‍ථි මේ අජ්ඣත්තං උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගෝති පජානාති,	තමා කෙරෙහි උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය හෝ නැති විට මා තුළ උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය නැතැයි දැනගනී.
යථා ච අනුප්පන්නස්ස උපෙකඛා සම්බොජ් ඣංගස්ස උප්පාදෝ හෝති තඤ්ච පජානාති,	යම්සේ නූපන් උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය උපදී නම් ඒ බව ද දැනගනී.
යථාච උප්පන්නස්ස උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගස්ස භාවනාය පාරිපූරී හෝති තඤ්ච පජානාති.	යම්සේ උපන් උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීම වේ නම් ඒ බව ද දැනගනී.
ඉති අජ්ඣත්තං වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමා කෙරෙහි පවත්නා සප්ත බොජ්ඣංග ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති.	බාහිර වශයෙන් හෝ පවත්නා සප්ත බොජ්ඣංග ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	තමාකෙරෙහි හෝ බාහිර වශයෙන් හෝ පවත්නා බොජ්ඣංග ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	ධර්මයන් කෙරෙහි විනාශ වන ස්වභාවය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති සහ විනාශ වන ස්වභාවයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අත්ථි ධම්මාති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති.	ඔහුට ධර්මයන් ඇත යන සිහිය එළඹ සිටී (ඒ සිහිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු කිරීම සඳහාද සිහිය වැඩීම සඳහාද, පවතී.
යාවදෙව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය, අනිස්සිතෝ ච විහරති, න ච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති.	ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන් දුරුව වාසය කරයි. ඔහු ලෝකයෙහි (රූපාදී) කිසිවක් ආත්මාදී වශයෙන් අල්වා නොගනී.
ඒවම්පි ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති සත්තසු බොජ්ඣංගේසු.	මහණෙනි, මෙසේ ද මහණතෙම සත්ත බොජ්ඣංග ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

චතුරාර්‍ය සත්‍යය

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති, චතූසු අරියසච්චේසු.	මහණෙනි, මහණතෙම නැවත ද චතුරාර්‍ය සත්‍ය ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
කථඤ්ච භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති චතූසු අරියසච්චේසු?	මහණෙනි, කෙසේ නම් මහණතෙම චතුරාර්‍ය සත්‍ය ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි ද ?
ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛූ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති,	මහණෙනි මේ සස්නෙහි මහණතෙම මෙය දුක්ඛ සත්‍ය යයි ඇති සැටියෙන් දැනගනී.
අයං දුක්ඛ සමුදයෝති යථාභූතං පජානාති,	මෙය දුක්ඛ සමුදය සත්‍ය යයි ඇති සැටියෙන් දැනගනී.
අයං දුක්ඛ නිරෝධෝ ති යථාභූතං පජානාති,	මෙය දුක්ඛ නිරෝධ සත්‍ය යයි ඇති සැටියෙන් දැනගනී.

අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා ති යථාභූතං පජානාති.	මෙය දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනිපටිපදා සත්‍ය යයි ඇති සැටියෙන් දැනගනී.

දුක්ඛ සත්‍යය

කතමඤ්ච භික්ඛවේ දුක්ඛං අරියසච්චං?	මහණෙනි දුක්ඛායර්‍ය සත්‍යය නම් කවරේ ද?
ජාතිපි දුක්ඛා, ජරාපි දුක්ඛා, මරණම්පි දුක්ඛං සෝකපරිදේව දුක්ඛදෝමනස්සුපායාසාපි දුක්ඛා	ඉපදීම දුකකි, මහලු වීම දුකකි, මරණය දුකකි, සෝකවීම, වැළපීම, කායික දුක දෙම්නස සහ දැඩි ආයාසය යන මේවා දුක් වන්නේය.
අප්පියේහි සම්පයෝගෝ දුක්ඛෝ පියේහි විප්පයෝගෝ දුක්ඛෝ යම්පිච්ඡං න ලභති තම්පි දුක්ඛං සංඛිත්තේන පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා දුක්ඛා.	අප්‍රියයන් හා එක් වීම දුකකි. ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන්වීම ද දුකකි. තමන් කැමති දේ නොලැබේ නම් එය ද දුකකි. කෙටියෙන් කිවහොත් දැඩිව අල්වා ගන්නා ලද පඤ්චස්කන්ධයම දුකකි.
කතමා ච භික්ඛවේ ජාති?	මහණෙනි, ජාතිය හෙවත් ඉපදීම යනු කුමක් ද?
යා තේසං තේසං සත්තානං තම්හි තම්හි සත්තනිකායේ ජාති සඤ්ජාති ඔක්කන්ති නිබ්බත්ති අභිනිබ්බත්ති ඛන්ධානං පාතුභාවෝ ආයතනානං පටිලාභෝ.	ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ සත්ව කොට්ඨාශ වල යම් ඉපදීමක් හෝ හටගැනීමක් හෝ බැසගැනීමක් හෝ උත්පත්තියක් හෝ විශේෂ උත්පත්තියක් හෝ පඤ්චස්කන්ධයන් ගේ පහළ වීමක් හෝ ඇස කණ ආදී ආයතනයන් ගේ ලැබීමක් හෝ වේ නම්
අයං වුච්චති භික්ඛවේ ජාති.	මහණෙනි, මෙය ඉපදීම යයි කියනු ලැබේ.
කතමා ච භික්ඛවේ ජරා?	මහණෙනි, ජරාව හෙවත් මහලු වීම යනු කුමක් ද ?
යා තේසං තේසං සත්තානං තම්හි තම්හි සත්ත නිකායේ ජරා ජීරණතා ඛණ්ඩිච්චං පාලිච්චං වලිත්තචතා ආයුනෝ සංහානි ඉන්ද්‍රියානං පරිපාකෝ.	ඒ ඒ සත්වයන් ගේ ඒ ඒ සත්ව කොට්ඨාශවල යම් බඳු ජරාවක්, දිරන බවක්, දත් ආදිය කැඩී යාමක්, කෙස් ලොම් පැසීමක් , ඇඟ රැලි වැටීමක්, ආයුෂ පිරිහීමක්, හෝ ඉඳුරන් මුහුකුරා යාමක් වේ නම්,

අයං වුච්චති භික්ඛවේ ජරා.

මහණෙනි, මෙය ජරාව යයි කියනු ලැබේ.

කතමඤ්ච භික්ඛවේ මරණං?

මහණෙනි, මරණය යනු කුමක් ද ?

යා තේසං තේසං සත්තානං තම්හා
තම්හා සත්තනිකායා චුති චවනතා
භෙදෝ අන්තරධානං
මච්චුමරණං කාලකිරියා
ඛන්ධානං භේදෝ කලේබරස්ස
නික්ඛෙපො, ජීවිතින්ද්‍රියස්ස උපච්ඡේදෝ

ඒ ඒ සත්වයන් ගේ ඒ ඒ සත්ව කොට්ඨාශ වලින්
යම් චුත වීමක්, චුතවන බවක්, බිඳීයාමක්,
අතුරුදහන් වීමක්, මරණයක්, කළුරිය කිරීමක්,
අභාවයක් වේ ද, පඤ්චස්කන්ධයන් ගේ බිඳීමක්
වේ ද, සිරුර අත්හැර දමා යාමක් වේ ද,
ජීවිතින්ද්‍රිය රූපයෙහි යම් සිඳීයාමක් වේ ද,

ඉදං වුච්චති භික්ඛවේ මරණං

මහණෙනි, මෙය මරණ යයි කියනු ලැබේ.

කතමෝ ච භික්ඛවේ සෝකෝ?

මහණෙනි, සෝකය යනු කුමක් ද?

යෝ ඛෝ භික්ඛවේ
අඤ්ඤතරඤ්ඤතරේන ව්‍යසනේන
සමන්නාගතස්ස
අඤ්ඤතරඤ්ඤතරේන දුක්ඛ
ධම්මේන ඵුට්ඨස්ස සොකෝ, සෝචනා
සෝචිතත්තං අන්තෝ සෝකෝ අන්තෝ
පරිසෝකෝ,

මහණෙනි, (නෑයන් නැතිවීම ආදී) යම් යම් ව්‍යසන
නිසා හෝ දුකට හේතු වූ යම් යම් කරුණු එළඹීම
නිසා හෝ සිතේ ඇති වන ශෝකයක් ශෝක කරන
ආකාරයක් ශෝක කරන බවක් වේ ද ශරීරය
ඇතුලත වියලෙන ආකාර වූ ශෝක කිරීමක් වේ ද,
විශේෂයෙන් ඇතුලත වියලෙන බවක් වේද ,

අයං වුච්චති භික්ඛවේ සෝකෝ.

මහණෙනි, මෙය ශෝක යයි කියනු ලැබේ.

කතමෝ ච භික්ඛවේ පරිදේවෝ?

මහණෙනි, වැළපීම යනු කුමක් ද?

යෝ ඛෝ භික්ඛවේ
අඤ්ඤතරඤ්ඤතරේන ව්‍යසනේන
සමන්නාගතස්ස අඤ්ඤතරඤ්ඤතරේන දුක්ඛ
ධම්මේන ඵුට්ඨස්ස ආදේවෝ පරිදේවෝ
ආදේවනා පරිදේවනා ආදේවිතත්තං
පරිදේවිතත්තං.

මහණෙනි යම් යම් ව්‍යසනයක් නිසා හෝ
දුකට හේතු වූ කරුණු එළඹීමෙන් හෝ
ඇතිවන හැඬීමක්, වැළපීමක්, හැඬීම් ක්‍රියාවක්,
වැළපීම් ක්‍රියාවක්, නම් කියා හඬන බවක් වේ ද,
ගුණ වර්ණනා කොට වළප්නා බවක් වේ නම්,

අයං වුච්චති භික්ඛවේ පරිදේවෝ.

මෙය මහණෙනි, වැළපීම යයි කියනු ලැබේ.

කතමඤ්ච භික්ඛවේ දුක්ඛං?

මහණෙනි, (කායික) දුක නම් කවරේ ද?

යං ඛෝ භික්ඛවේ කායිකං
දුක්ඛං කායිකං අසාතං කාය
සම්ඵස්සජං දුක්ඛං
අසාතං වේදයිතං.

මහණෙනි, කයෙහි හටගත් යම් දුකක් වේ ද,
කයෙහි හටගත් අමිහිරි බවක් වේ ද, කය අමිහිරි
දෙයක ගැටීමෙන් උපන්නා වූ දුක්ගෙන දෙන
අප්‍රිය වේදනාවක් වේ ද,

ඉදං වුච්චති භික්ඛවේ දුක්ඛං.

මහණෙනි, මෙය (කායික) දුක යයි කියනු ලැබේ.

කතමඤ්ච භික්ඛවේ දෝමනස්සං?

මහණෙනි, දොම්නස යනු කුමක් ද?

යං ඛෝ භික්ඛවේ චේතසිකං
දුක්ඛං චේතසිකං අසාතං
මනෝසම්ඵස්සජං දුක්ඛං
අසාතං වේදයිතං.

මහණෙනි, යම් බඳු සිත පිළිබඳ දුකක් වේ ද අමිහිරි
බවක් වේ ද, සිත යම් අරමුණක ගැටීමෙන්
හට ගත්තා වූ දුක් සහගත වූ අප්‍රිය වූ
වේදනාවක් වේ නම්

ඉදං වුච්චති භික්ඛවේ දෝමනස්සං.

මහණෙනි, මෙය දොම්නස යැයි කියනු ලැබේ.

කතමෝ ච භික්ඛවේ උපායාසො?

මහණෙනි, උපායාසය යනු කුමක් ද ?

යො ඛො භික්ඛවෙ
අඤ්ඤතරඤ්ඤතරෙන ව්‍යසනේන
සමන්නාගතස්ස
අඤ්ඤතරඤ්ඤතරෙන දුක්ඛධම්මේන
ඵුට්ඨස්ස ආයාසො උපායාසො
ආයාසිතත්තං උපායාසිතත්තං.

මහණෙනි යම් බඳු ව්‍යසනයකින් පෙලුනා වූ හෝ
දුකට හේතුවන කරුණක් එලඹීමෙන් යමෙකුගේ
සිතෙහි ඇතිවන ආයාසයක් (චිත්ත පීඩාවක්),
උපායාසයක් (බලවත් චිත්ත පීඩාවක්),
චිත්ත පීඩා ස්වභාවයක්, සිතේ වෙහෙසුණ
බවක් වේ නම්,

අයං වුච්චති භික්ඛවෙ උපායාසො.

මහණෙනි, මෙය උපායාස යයි කියනු ලැබේ.

කතමෝ ච භික්ඛවේ අප්පියේහි සම්පයෝගෝ
දුක්ඛෝ?

මහණෙනි අප්‍රියයන් හා එක්වීමේ දුක යනු
කුමක් ද?

ඉධ භික්ඛවේ යස්ස තේ හොන්ති
අනිට්ඨා අකන්තා අමනාපා රූපා
සද්ද ගන්ධා රසා ඵොට්ඨබ්බා ධම්මා,

මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි යමෙකුට අයහපත් වූ
අප්‍රිය වූ සිත්නොගන්නා වූ රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස,
ස්පර්ශ, ධර්මාරම්මණ යන මේවා වේද,

යේ වා පනස්ස තේ හොන්ති
අනත්ථකාමා අහිතකාමා
අඵාසුකාමා අයෝගක්ඛේමකාමා

ඔහුට අවැඩ කැමති වූ අහිතවත් වූ අපහසු කම්
කරන්නා වූ ඔහුගේ අනාරක්ෂිතබව දැකීමට කැමති
වූ පුද්ගලයන් හෝ සමග,

යා තේහි සද්ධිං සංගති සමාගමෝ
සමෝධානං මිස්සීභාවෝ.

ඒ දේ හා පුද්ගලයින් සමග යම් බඳු හජනයක්
සමාගමයක් එක්වීමක් හෝ මිශ්‍රවීමක් වේ නම්,

අයං වුච්චති භික්ඛවේ අප්පියෙහි
සම්පයෝගෝ දුක්ඛෝ.

මහණෙනි, මෙය අප්‍රියයන් හා එක්වීමේ දුක යයි
කියනු ලැබේ.

කතමෝ ච භික්ඛවේ පියේහි
විප්පයෝගෝ දුක්ඛෝ?

මහණෙනි, ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන්වීමේ දුක යනු කුමක්
ද?

ඉධ භික්ඛවේ යස්ස තේ හොන්ති ඉට්ඨා කන්තා මනාපා රූපා සද්ද ගන්ධා රසා ඵොට්ඨබ්බා ධම්මා,	මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි යමෙකුට යහපත් වූ ප්‍රිය වූ සිත්ගන්නා වූ රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ, ධර්මාරම්මණ යන මේ වස්තු වේද,
යේ වා පනස්ස තේ හොන්ති අත්ථකාමා හිතකාමා ඵාසුකාමා යෝගක්ඛේමකාමා මාතා වා, පිතා වා, භාතා වා, භගිනී වා, මිත්තා වා, අමච්චා වා, ඤාතිසාලෝහිතා වා	තමහට වැඩ කැමති, හිත කැමති, පහසුකම් සැපයීමට කැමති, ඔහුගේ ආරක්ෂිත බව දැකීමට රිසිවූ , මව හෝ පියා හෝ, සොහොයුරා හෝ සොහොයුරිය හෝ යහළුවෝ හෝ මිත්‍රයෝ හෝ නෑයෝ හෝ සහලේ නෑයෝ හෝ (යන මොවුහු වෙත්ද)
යා තේහි සද්ධිං අසංගති අසමාගමෝ අසමෝධානං අමිස්සීභාවෝ.	ඒ වස්තු හා පුද්ගලයන් සමග යම් බඳු හජනයක්, සමාගමයක්, එක්වීමක්, හෝ මිශ්‍රවීමක් සිදු නොවේ නම්
අයං වුච්චති භික්ඛවේ පියෙහි විප්පයෝගෝ දුක්ඛෝ.	මහණෙනි, මෙය ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන්වීමේ දුක යයි කියනු ලැබේ.
කතමඤ්ච භික්ඛවෙ යම්පිච්ඡං න ලභති තම්පි දුක්ඛං?	මහණෙනි, කැමැති වූ යමක් නොලැබීමේ දුක යනු කුමක් ද?
ජාතිධම්මානං භික්ඛවේ සත්තානං ඒවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජති අහෝ වත මයං න ජාති ධම්මා අස්සාම,	මහණෙනි, ඉපදීම ස්වභාව කොට ඇති සත්වයන්ට මෙබඳු ආශාවක් උපදී. අපි ඉපදීම ස්වභාවකොට ඇති අය නොවන්නෙමු නම් (එය) ඉතා යෙහෙක.
නච වත නෝ ජාති ආගච්ඡෙය්‍යා' ති, න ඛෝ පනේතං ඉච්ඡාය පත්තබ්බං. ඉදම්පි යම්පිච්ඡං න ලභති තම්පි දුක්ඛං	ඒකාන්තයෙන් ඉපැදීම අපට නොපැමිණේ නම් ඉතා යෙහෙක (කියායි.) මේ කරුණ කැමැත්තෙන් ලැබිය හැකි දෙයක් නොවේ. මෙය ද කැමතිදේ නොලැබීමෙන් ඇතිවන දුකකි.
ජරාධම්මානං භික්ඛවෙ සත්තානං ඒවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජති අහො වත මයං න ජරාධම්මා අස්සාම	මහණෙනි, මහලු වීම ස්වභාව කොට ඇත්තා වූ සත්වයන්ට මෙබඳු ආශාවක් උපදී. අපි මහලුවීම ස්වභාව කොට ඇති අය නොවන්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙක.
නච වත නෝ ජරා ආගච්ඡෙය්‍යා'ති. නඛො පනේතං ඉච්ඡාය පත්තබ්බං. ඉදම්පි යම්පිච්ඡං න ලභති තම්පි දුක්ඛං	ඒකාන්තයෙන් අප කරා මහලු බව නොඑන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක. (කියායි) (එහෙත්) මේ කරුණ කැමැත්තෙන් ලැබිය හැකි දෙයක් නොවේ. මෙය ද කැමැති දෙය නොලැබීමේ දුකකි.
ව්‍යාධිධම්මානං භික්ඛවෙ සත්තානං ඒවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජති. අහෝ වත මයං න ව්‍යාධිධම්මා අස්සාම	මහණෙනි, ලෙඩ රෝග වැළඳීම ස්වභාවකොට ඇති සත්වයන්ට මෙබඳු ආශාවක් උපදී. අපි ලෙඩ රෝග වැළඳීම ස්වභාව කොට ඇති අය නොවන්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙක.

නච වත නො ව්‍යාධි ආගච්ඡෙය්‍යා'ති, න බෝ පනෙතං ඉච්ඡාය පත්තබ්බං.	අප කරා ලෙඩ රෝග නොපැමිණේ නම් ඉතා යෙහෙක (කියායි) (එහෙත්) මෙය කැමැත්තෙන් ලැබිය හැකි දෙයක් නොවේ.
ඉදම්පි යම්පිච්ඡං න ලභති තම්පි දුක්ඛං.	මෙයද කැමති දෙය නොලැබීමේ දුකකි.
මරණ ධම්මානං භික්ඛවෙ සත්තානං ඒවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජති අහෝ වත මයං න මරණධම්මා අස්සාම	මහණෙනි මරණය ස්වභාව කොට ඇති සත්වයන්ට මෙබඳු ආශාවක් උපදී. අපි මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තෝ නොවන්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙක.
නච වත නෝ මරණං ආගච්ඡෙය්‍යා'ති. න බෝ පනෙතං ඉච්ඡාය පත්තබ්බං ඉදම්පි යම්පිච්ඡං න ලභති තම්පි දුක්ඛං.	අප කරා මරණය නොඑන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක (කියායි) (එහෙත්) මෙය කැමැත්තෙන් ලැබිය හැකි දෙයක් නොවේ. මෙයද කැමති දෙය නොලැබීමෙන් වන දුකකි.
සෝක පරිදේව දුක්ඛ දෝමනස්සුපායාස ධම්මානං භික්ඛවෙ සත්තානං ඒවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජති, අහෝ වත මයං න සෝක පරිදේව දුක්ඛ දෝමනස්සුපායාස ධම්මා අස්සාම	මහණෙනි ශෝක කිරීම, වැළපීම, කායික චෛතසික දුක, ඇඬී ආයාස ස්වභාව කොට ඇති සත්වයන්ට මෙබඳු ආශාවක් ඇතිවේ. අපි ශෝක කිරීම, වැළපීම, කායික චෛතසික දුක, ඇඬී ආයාස ස්වභාව කොට ඇත්තෝ නොවන්නෙමු නම් ඒකාන්තයෙන් එය ඉතා යෙහෙක.
නච වත නෝ සෝක පරිදේව දුක්ඛ දෝමනස්සුපායාසා ආගච්ඡෙය්‍යන් ති නබො පනේතං ඉච්ඡාය පත්තබ්බං ඉදම්පි යම්පිච්ඡං න ලභති තම්පි දුක්ඛං.	ශෝකය වැළපීම කායික චෛතසික දුක ඇඬී ආයාසය අප කරා නොයේ නම් එයද ඉතා යෙහෙක කියායි. මෙය කැමැත්තෙන් ලැබිය හැකි දෙයක් නොවේ. මෙය ද කැමැති දේ නොලැබීමේ දුකකි.
කතමේච භික්ඛවේ සංඛිත්තේන පඤ්චුපාදනක්ඛන්ධා දුක්ඛා? සෙය්‍යථීදං:	මහණෙනි කෙටියෙන් කවරනම් පඤ්ච උපාදනස්කන්ධ දුක් වන්නාහුද? ඒ මෙසේය.
රූපූපාදනක්ඛන්ධෝ, වේදනූපාදනක්ඛන්ධෝ සඤ්ඤූපාදනක්ඛන්ධෝ සංඛාරූපාදනක්ඛන්ධෝ විඤ්ඤාණූපාදනක්ඛන්ධෝ.	රූප උපාදනස්කන්ධය , වේදනා උපාදනස්කන්ධය, සඤ්ඤා උපාදනස්කන්ධය, සංඛාර උපාදනස්කන්ධය, විඤ්ඤාණ උපාදනස්කන්ධය. (යනුයි)
ඉමේ වුච්චන්ති භික්ඛවේ සංඛිත්තේන පඤ්චුපාදනක්ඛන්ධා දුක්ඛා.	මහණෙනි කෙටියෙන් මේ උපාදනස්කන්ධ පහ දුක් යයි කියනු ලැබේ.
ඉදං වුච්චති භික්ඛවේ දුක්ඛං අරියසච්චං.	මහණෙනි මෙය දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය යයි කියනු ලැබේ.

****

දුක්ඛ සමුදය සත්‍යය

කතමඤ්ච භික්ඛවේ දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං?
යායං තණ්හා පෝනෝභවිකා නන්දිරාගසහගතා තත්‍ර තත්‍රාභිනන්දිනී සෙය්‍යථීදං

මහණෙනි දුක්ඛ සමුදයාර්ය සත්‍යය නම් කවරේ ද? යම් තණ්හාවක් සත්වයාගේ නැවත නැවත සසර ඉපදීම ඇති කරන්නේ ද, නන්දි නම් වූ රාගය සමග එක්ව පවතී ද, ඒ ඒ ආත්මවල සහ රූපාදී අරමුණු වල ඇලේ ද, (ඒ තණ්හාව) කෙසේද යත්,

කාමතණ්හා, භවතණ්හා විභවතණ්හා.
සා ඛෝ පනේසා භික්ඛවේ තණ්හා,

කාමතණ්හාව, (පඤ්ච කාමය පිළිබඳ තණ්හාව), භව තණ්හාව (සත්වයා සදකාලිකය යන ශාශ්වත දිට්ඨිය සමග බැඳුනු තණ්හාව), විභව තණ්හාව (මරණින් මතු සත්වයාගේ ඉපදීමක් නැත. යන උච්ඡේද දිට්ඨිය සමග බැඳුනු තණ්හාව) යි.

කත්ථ උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති? කත්ථ නිවිසමානා නිවිසති?

මහණෙනි ඒ තණ්හාව උපදින විට කොහි උපදී ද පිහිටා සිටින විට කොහි පිහිටා සිටීද ?

යං ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ලෝකයෙහි යම් ප්‍රිය ස්වභාවයක්, මිහිරි ස්වභාවයක්, වේ නම් මේ ප්‍රිය ස්වභාවයෙහි මිහිරි ස්වභාවයෙහි තණ්හාව උපදින විට උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටියි.

කිඤ්ච ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං? එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

මේ තණ්හාව උපදින විට යම් ප්‍රිය ස්වභාවයක් උපදීනම් පිහිටා සිටින විට යම් මිහිරි ස්වභාවයක් පිහිටා සිටිනම් ලෝකයෙහි ඒ ප්‍රිය ස්වභාවය, මිහිරි ස්වභාවය යනු කුමක් ද?

චක්ඛුං ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

ඇස, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ඇසෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

සෝතං ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

කණ, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ කණෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ඝානං ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

නාසය, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ නාසයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ජිව්හා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,	දිව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ දිවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.
කායෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,	කය ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ කයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.
මනෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.	සිත ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ මනසෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.
රූපා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,	රූප ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රූපයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.
සද්ද ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,	ශබ්ද ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ශබ්දයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.
ගන්ධා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,	ගන්ධ ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ගන්ධයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.
රසා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,	රස ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රසයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.
ඵොට්ඨබ්බා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.	ස්පර්ශ ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ස්පර්ශයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.
ධම්මා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.	ධර්ම (ධර්මාරම්මණ) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ධර්මයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

චක්ඛුවිඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා
නිවිසති,

චක්ඛු විඤ්ඤාණය (ඇස නිසා උපදින සිත)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ චක්ඛු විඤ්ඤාණයෙහි
උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

සෝතවිඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා,
උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා
නිවිසති.

සෝත විඤ්ඤාණය (කන නිසා උපදින සිත)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ සෝත විඤ්ඤාණයෙහි
උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ඝාණවිඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

ඝාන විඤ්ඤාණය (නාසය නිසා උපදින සිත)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ ඝාන විඤ්ඤාණයෙහි
උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ජිව්හාවිඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

ජිව්හා විඤ්ඤාණය (දිව නිසා උපදින සිත)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ ජිව්හා විඤ්ඤාණයෙහි
උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

කායවිඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

කාය විඤ්ඤාණය (කය නිසා උපදින සිත)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ කාය විඤ්ඤාණයෙහි
උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

මනෝවිඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

මනෝ විඤ්ඤාණය (මනස නිසා උපදින සිත)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ මනෝ විඤ්ඤාණයෙහි
උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

චක්ඛුසම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

චක්ඛු සම්ඵස්සය (ඇස රූපයෙහි ගැටීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ චක්ඛු සම්ඵස්සයෙහි
උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

සෝතසම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

සෝත සම්ඵස්සය (කණ ශබ්දයෙහි ගැටීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ සෝත සම්ඵස්සයෙහි
උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ඝානසම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ඝාන සම්ඵස්සය (නාසය ගන්ධය හා ගැටීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ ඝාන සම්ඵස්සයෙහි උපදී.
පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ජිව්හා සම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ජිව්හා සම්ඵස්සය (දිව රසය හා ගැටීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ ජිව්හා සම්ඵස්සයෙහි
උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

කායසම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

කාය සම්ඵස්සය (කාය ස්පර්ශයෙහි ගැටීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ කාය සම්ඵස්සයෙහි උපදී.
පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

මනෝසම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

මනෝ සම්ඵස්සය (මනස ධර්මය හා ගැටීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ මනෝ සම්ඵස්සයෙහි
උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

චක්ඛුසම්ඵස්සජා වේදනා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ඇස රූපය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

සෝතසම්ඵස්සජා වේදනා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

කණ ශබ්දය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ඝානසම්ඵස්සජා වේදනා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

නාසය ගන්ධය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ජිව්හා සම්ඵස්සජා වේදනා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති,
එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

දිව රසය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

කායසම්ඵස්සජා වේදනා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

කය ස්පර්ශය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

මනෝසම්ඵස්සජා වේදනා ලොකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති.

මනස ධර්ම හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
තණ්හාව උපදින විට මේ වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

රූපසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

රූප සඤ්ඤාව (රූපය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රූප සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

සද්දසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ශබ්ද සඤ්ඤාව (ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ශබ්ද සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ගන්ධසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ගන්ධ සඤ්ඤාව (ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ගන්ධ සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

රසසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

රස සඤ්ඤාව (රසය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රස සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ඵොට්ඨබ්බසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

පොට්ඨබ්බ සඤ්ඤාව (ස්පර්ශය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ පොට්ඨබ්බ සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ධම්මසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ධම්ම සඤ්ඤාව (ධර්මාරම්මණ අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ධම්ම සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

රූපසඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

රූපසඤ්චේතනාව (රූපය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රූපසඤ්චේතනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

සද්දසඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ශබ්ද සඤ්චේතනාව (ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ශබ්ද සඤ්චේතනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ගන්ධසඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ගන්ධසඤ්චේතනාව (ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ගන්ධසඤ්චේතනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

රසසඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

රසසඤ්චේතනාව (රසය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රසසඤ්චේතනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ඵොට්ඨබ්බ සඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ඵොට්ඨබ්බසඤ්චේතනාව (ස්පර්ශය නිසා උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මෙම සඤ්චේතනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ධම්මසඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ධම්මසඤ්චේතනාව (ධර්ම අරමුණු කොට උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ධම්මසඤ්චේතනා වෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටයි.

රූපතණ්හා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

රූපතණ්හාව (රූපය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රූපතණ්හා වෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

සද්දතණ්හා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

සද්දතණ්හාව (ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ සද්දතණ්හා වෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ගන්ධතණ්හා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ගන්ධතණ්හාව (ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ගන්ධතණ්හා වෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

රසතණ්හා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

රසතණ්හාව (රසය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රසතණ්හාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ඵොට්ඨබ්බතණ්හා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ඵොට්ඨබ්බතණ්හාව (ස්පර්ශය නිසා උපන් තණ්හාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මෙම තණ්හාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ධම්මතණ්හා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ධම්මතණ්හාව (ධර්මය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ධම්මතණ්හාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

රූපවිතක්කෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

රූපවිතර්කය, (රූප අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රූපවිතර්කයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

සද්දවිතක්කෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ශබ්දවිතර්කය, (ශබ්ද අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ශබ්දවිතර්කයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ගන්ධවිතක්කෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ගන්ධවිතර්කය, (ගන්ධ අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ගන්ධවිතර්කයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

රසවිතක්කෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

රසවිතර්කය, (රස අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රසවිතර්කයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ඵොට්ඨබ්බවිතක්කෝ ලෝකේ
පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ඵොට්ඨබ්බවිතර්කය, (ස්පර්ශ අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ඵොට්ඨබ්බ විතර්ක යෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටයි.

ධම්මවිතක්කෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ධම්මවිතර්කය, (ධර්ම අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ධම්මවිතර්කයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

රූපවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

රූපවිචාරය, (රූප අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රූපවිචාරයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

සද්දවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

සද්දවිචාරය, (ශබ්ද අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ශබ්දවිචාරයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ගන්ධවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ගන්ධවිචාරය, (ගන්ධ අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ගන්ධවිචාරයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

රසවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

රසවිචාරය, (රස අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රසවිචාරයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ඵොට්ඨබ්බවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ඵොට්ඨබ්බවිචාරය, (ස්පර්ශ අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ඵොට්ඨබ්බ විචාර යෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටයි.

ධම්මවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං, එත්ථෙසා
තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති, එත්ථ නිවිසමානා නිවිසති,

ධම්මවිචාරය, (ධර්ම අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ධම්මවිචාරයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ඉදං වුච්චති භික්ඛවේ දුක්ඛසමුදයං අරිය සච්චං.

මහණෙනි මෙය දුක්ඛ සමුදයාර්‍ය සත්‍ය යයි කියනු ලැබේ.

කතමඤ්ච භික්ඛවේ දුක්ඛනිරෝධං අරියසච්චං? යෝ තස්සා යේව තණ්හාය අසේසවිරාගනිරෝධෝ චාගෝ පටිනිස්සග්ගෝ මුත්ති අනාලයෝ.

මහණෙනි, දුක්ඛනිරෝධාර්‍ය සත්‍යය නම් කවරේද? ඒ තණ්හාවෙහිම යම් නිරවශේෂ ප්‍රහාණයක් (සම්පූර්ණ දුරුකිරීමක්), අත් හැරීමක්, දුරලීමක්, මිදීමක් හෝ නොඇලීමක් වේ නම් එයයි.

සා ඛෝ පනේසා භික්ඛවේ තණ්හා කත්ථ පහීයමානා පහීයති? කත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති?

මහණෙනි, ඒ තණ්හාව ප්‍රහාණය වන විට කොහි ප්‍රහාණය වේ ද? නිරුද්ධ වන විට (නැති වන විට) කොහිදී නිරුද්ධ වේ ද?

යං ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති,

ලෝකයෙහි යම් රූපාදී අරමුණක් ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තේ ද . මේ ප්‍රිය මධුර ස්වභාවයෙහි මේ තණ්හාව ප්‍රහාණවෙයි. මෙහිදී නිරුද්ධ වෙයි.

කිඤ්ච ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති?

මේ තණ්හාව ප්‍රහීණ වන්නේ හෝ නිරුද්ධ වන්නේ යම් බඳු ප්‍රිය ස්වභාවයක හා මධුර ස්වභාවයක වේ නම් ඒ ප්‍රිය ස්වභාවය මධුර ස්වභාවය යනු කුමක් ද?

චක්ඛුං ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ඇස ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණ වන විට
මේ ඇසෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

සෝතං ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

කණ ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණ වන විට
මේ කණෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

ඝානං ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

නාසය ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණ වන විට
මේ නාසයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

ජිව්හා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

දිව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණ වන විට
දිවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

කායෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

කය ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට කයෙහි ප්‍රහීණවේ.
නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

මනෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

සිත ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට සිතෙහි ප්‍රහීණවේ.
නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රූපා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රූප ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට
රූපයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

සද්ද ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ශබ්ද ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට
ශබ්දයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

ගන්ධා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ගන්ධය ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට ගන්ධයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රසා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රස ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට රසෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ඵොට්ඨබ්බා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ස්පර්ශය ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට ස්පර්ශයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ධම්මා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ධර්මාරම්මණ ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණ වන විට ධර්මාරම්මණයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

චක්ඛු විඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

චක්ඛුවිඤ්ඤාණය (ඇස නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට චක්ඛු විඤ්ඤාණයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

සෝතවිඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

සෝතවිඤ්ඤාණය (කණ නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට සෝත විඤ්ඤාණයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ඝානවිඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ඝානවිඤ්ඤාණය (නාසය නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට ඝාන විඤ්ඤාණයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ජිව්හාවිඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ජිව්හාවිඤ්ඤාණය (දිව නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට ජිව්හා විඤ්ඤාණයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

කායවිඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

කායවිඤ්ඤාණය (කය නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට කායවිඤ්ඤාණ යෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

මනෝවිඤ්ඤාණං ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

මනෝවිඤ්ඤාණය (සිත නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මනෝවිඤ්ඤාණ යෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

චක්ඛුසම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

චක්ඛු සම්ඵස්සය (ඇස රූපය හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට චක්ඛු සම්ඵස්සයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

සෝතසම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

සෝත සම්ඵස්සය (කණ ශබ්දය හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට සෝතසම්ඵස්ස යෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ඝානසම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ඝානසම්ඵස්සය (නාසය ගඳ සුවඳ හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට ඝානසම්ඵස්සයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ජිව්හාසම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ජිව්හාසම්ඵස්සය (දිව රසය හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට ජිව්හාසම්ඵස්ස යෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

කායසම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

කායසම්ඵස්සය (කය ස්පර්ශය හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට කායසම්ඵස්සයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

මනොසම්ඵස්සෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

මනෝ සම්ඵස්සය (සිත ධර්ම හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මනෝසම්ඵස්ස යෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

චක්ඛුසම්ඵස්සජා වේදනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ඇස රූපය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

සෝතසම්ඵස්සජා වේදනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

කණ ශබ්දය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ඝානසම්ඵස්සජා වේදනා ලෝකේ ප්‍රියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

නාසය ගඳ සුවඳ හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ජිව්හාසම්ඵස්සජා වේදනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

දිව රසය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

කායසම්ඵස්සජා වේදනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

කය ස්පර්ශය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

මනොසම්ඵස්සජා වේදනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

මනස ධර්මාරම්මණ හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රූපසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රූපය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඥාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම සඤ්ඥාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

සද්දසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඥාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම සඤ්ඥාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ගන්ධසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඥාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම සඤ්ඥාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රසසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රසය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඥාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම සඤ්ඥාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ඵොට්ඨබ්බසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ස්පර්ශය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඥාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම සඤ්ඥාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ධම්මසඤ්ඤා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ධර්මාරම්මණ අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම සඤ්ඤාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රූපසඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රූපය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

සද්දසඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ගන්ධසඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රසසඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රසය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ඵොට්ඨබ්බසඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ස්පර්ශය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ධම්මසඤ්චේතනා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ධර්මාරම්මණ අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රූපතණ්හා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රූපය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම තණ්හාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

සද්දතණ්හා ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම තණ්හාවෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ගන්ධතණ්හා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම තණ්හාවෙහි
ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රසතණ්හා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රසය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම තණ්හාවෙහි
ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ඵොට්ඨබ්බතණ්හා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ස්පර්ශය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම තණ්හාවෙහි
ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ධම්මතණ්හා ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ධර්මාරම්මණ අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම තණ්හාවෙහි
ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රූපවිතක්කෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රූපවිතර්කය, (රූප අරමුණට සිත නැංවීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විතර්කයෙහි
ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

සද්දවිතක්කෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ශබ්දවිතර්කය, (ශබ්ද අරමුණට සිත නැංවීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විතර්කයෙහි
ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ගන්ධවිතක්කෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ගන්ධවිතර්කය, (ගන්ධ අරමුණට සිත නැංවීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විතර්කයෙහි
ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රසවිතක්කෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රසවිතර්කය, (රස අරමුණට සිත නැංවීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විතර්කයෙහි
ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ඵොට්ඨබ්බවිතක්කෝ ලෝකේ පියරූපං
සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ඵොට්ඨබ්බවිතර්කය, (ස්පර්ශයට සිත නැංවීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ
තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විතර්කයෙහි ප්‍රහීණවේ.
නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ධම්මවිතක්කෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ධර්මවිතර්කය, (ධර්ම අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විතර්කයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රූපවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රූප අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විචාරයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

සද්දවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ශබ්ද අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විචාරයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ගන්ධවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ගන්ධ අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විචාරයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

රසවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

රස අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විචාරයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ඵොට්ඨබ්බවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ස්පර්ශ අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විචාරයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ධම්මවිචාරෝ ලෝකේ පියරූපං සාතරූපං,
එත්ථෙසා තණ්හා පහීයමානා පහීයති, එත්ථ නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති.

ධර්ම අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රහීණවන විට මෙම විචාරයෙහි ප්‍රහීණවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ඉදං වුච්චති භික්ඛවේ දුක්ඛනිරෝධං අරියසච්චං

මහණෙනි මෙය දුක්ඛ නිරෝධ ආර්‍ය්‍ය සත්‍යය යයි කියනු ලැබේ.

ආර්‍ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය

කතමඤ්ච භික්ඛවේ දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චං?

මහණෙනි, දුක නැතිකිරීමට මග පෙන්වන ප්‍රතිපදා මාර්ගය නම් වූ උතුම් සත්‍යය කුමක්ද?

අයමේව අරියෝ අට්ඨංගිකෝ මග්ගෝ.
සෙය්‍යථීදං?
සම්මාදිට්ඨි, සම්මාසංකප්පෝ
සම්මාවාචා, සම්මාකම්මන්තෝ
සම්මාආජීවෝ, සම්මාවායාමෝ
සම්මාසති, සම්මාසමාධි.

අංග අටකින් යුක්ත වූ මේ උතුම් ප්‍රතිපත්ති මාර්ගය යයි. ඒ අංග අට කවරේද?
යහපත් දැකීම, යහපත් කල්පනාව,
යහපත් වචනය, යහපත් කර්මාන්තය,
යහපත් ජීවනය, යහපත් වැයම,
යහපත් සිහිය, යහපත් සිතේ එකගකම. (යනුයි)

කතමාච භික්ඛවේ සම්මාදිට්ඨි? යං ඛෝ භික්ඛවේ දුක්ඛේ ඤාණං දුක්ඛසමුදයෙ ඤාණං දුක්ඛනිරෝධෙ ඤාණං දුක්ඛනිරෝධ-ගාමිනියා පටිපදාය ඤාණං, අයං වුච්චති භික්ඛවේ සම්මාදිට්ඨි.

මහණෙනි, යහපත් දැකීම යනු කුමක් ද?
මහණෙනි දුක්ඛ සත්‍යයෙහි යම් දැනීමක් වේ ද, දුක්ඛ සමුදය සත්‍යයෙහි යම් දැනීමක් වේද, දුක්ඛ නිරෝධ සත්‍යයෙහි යම් දැනීමක් වේද, දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා සත්‍යයේ යම් දැනීමක් වේ ද, මහණෙනි, මෙය යහපත් දැකීම යයි කියනු ලැබේ.

කතමෝ ච භික්ඛවේ සම්මා සංකප්පෝ?

මහණෙනි, යහපත් කල්පනාව යනු කුමක් ද?

නෙක්ඛම්ම සංකප්පෝ
අව්‍යාපාද සංකප්පෝ
අවිහිංසා සංකප්පෝ,
අයං වුච්චති භික්ඛවේ සම්මා සංකප්පෝ.

ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයකට යාමේ කල්පනාව, අනුන් කෙරෙහි වෛරයක් ඇති කර නොගැනීමේ කල්පනාව සහ අනුන්ට හිංසාවක් නොකිරීමේ කල්පනාව. යන මේවා යි. මහණෙනි, මෙය යහපත් කල්පනාව යයි කියනු ලැබේ.

කතමාච භික්ඛවේ සම්මා වාචා?

මහණෙනි යහපත් වචනය යනු කුමක් ද?

මුසාවාදා වේරමණී.
පිසුනා වාචා වේරමණී.
ඵරුසා වාචා වේරමණී.
සම්ඵප්පලාපා වේරමණී.
අයං වුච්චති භික්ඛවේ සම්මා වාචා.

බොරු කීමෙන් වැළකී සත්‍ය වචන කීම, කේලාම් කීමෙන් වැළකී හිතවත් වචන කීම, රළු පරළු බස් කීමෙන් වැළකී මුදු මොලොක් වචන කීම සහ හිස් වචන කීමෙන් වැලකී අර්ථවත් වචන කීම යනුයි. මහණෙනි, මෙය යහපත් වචනය යයි කියනු ලැබේ.

කතමෝ ච භික්ඛවේ සම්මාකම්මන්තෝ ?

මහණෙනි, යහපත් කර්මාන්තය යනු කුමක් ද?

පාණාතිපාතා වේරමණී.
අදින්නාදනා වේරමණී.
කාමේසුමිච්ඡාචාරා වේරමණී.
අයං වුච්චති භික්ඛවේ සම්මාකම්මන්තෝ.

සත්ත්ව ඝාතනය නොකිරීම, සොරකම් නොකිරීම සහ නීති විරෝධී කාම සේවනයෙන් වෙන් වීම. යනුයි. මහණෙනි, මෙය යහපත් කර්මාන්තය යයි කියනු ලැබේ.

කතමෝ ච භික්ඛවේ සම්මා ආජීවෝ?

මහණෙනි යහපත් ජීවනය යනු කුමක් ද?

ඉධ භික්ඛවේ අරියසාවකෝ
මිච්ඡා ආජීවං පහාය සම්මාආජීවේන
ජීවිකං කප්පේති,
අයං වුච්චති භික්ඛවේ සම්මා ආජීවෝ.

මහණෙනි මේ ශාසනයෙහි උතුම් ශ්‍රාවකයෙක් වැරැදි ජීවන ක්‍රමය හෙවත් කායික වැරැදි තුන සහ වාචසික වැරැදි හතර අත්හැර නිවැරැදි ජීවිකාවක් ගෙන යයි ද, මහණෙනි මෙය යහපත් ජීවනයයි කියනු ලැබේ.

කතමෝ ච භික්ඛවේ සම්මා වායාමෝ?

මහණෙනි යහපත් උත්සාහය යනු කුමක් ද?

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු
අනුප්පන්නානං පාපකානං
අකුසලානං ධම්මානං
අනුප්පාදය ඡන්දං ජනේති
වායමති විරියං ආරභති
චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති,

මහණෙනි මේ සස්නෙහි භික්ෂුවක්
තම සිතෙහි නූපන් පවිටු අකුසල දහම් නොම උපදවා ගැනීම සඳහා, කැමැත්ත ඇති කරගනී.
වෑයම් කරයි, වීයඵී කරයි,
සිත දැඩි කර ගනියි,
ධෛර්‍යය උපදවා ගනියි.

උප්පන්නානං පාපකානං
අකුසලානං ධම්මානං පහානාය
ඡන්දං ජනේති වායමති විරියං
ආරභති චිත්තං පග්ගණ්හාති
පදහති,

තම සිත තුළ උපන් පවිටු අකුසල දහම් දුරු කර ගැනීම සඳහා
කැමැත්ත ඇතිකර ගනී, වෑයම් කරයි,
වීයඵී කරයි, සිත දැඩිකර ගනියි, ධෛර්‍යය උපදවා ගනියි.

අනුප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං
උප්පාදය
ඡන්දං ජනේති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං
පග්ගණ්හාති, පදහති,

තම සිත තුළ නූපන් කුසල් දහම් උපදවා ගැනීම සඳහා කැමැත්ත ඇතිකර ගනියි, වෑයම් කරයි, වීයඵී කරයි, සිත දැඩි කර ගනියි. ධෛර්‍යය උපදවා ගනියි.

උප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං ඨිතියා
අසම්මෝසාය භියෝභාවාය වේපුල්ලාය
භාවනාය පාරිපූරියා
ඡන්දං ජනේති වායමති විරියං ආරභති චිත්තං
පග්ගණ්හාති, පදහති,

තම සිත තුළ උපන් කුසල දහම් ස්ථිරව පවත්වා ගැනීම සඳහා ද, විනාශ නොවීම සඳහා ද, නැවත නැවත වැඩි වීම සඳහා ද, මහත් බවට පත් වීම සඳහාද භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ වීම සඳහාද කැමැත්ත ඇතිකරගනී, වෑයම් කරයි, වීයඵී කරයි, සිත දැඩි කරගනී. ධෛර්‍යය උපදවා ගනියි.

අයං වුච්චති භික්ඛවේ සම්මා වායාමෝ.

මහණෙනි, මෙය යහපත් උත්සාහ යයි කියනු ලැබේ.

කතමා ච භික්ඛවේ සම්මා සති?
ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු
කායේ කායානුපස්සී විහරති
ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා,
විනෙය්‍ය ලෝකේ
අභිජ්ඣාදෝමනස්සං,

මහණෙනි, යහපත් සිහිය යනු කුමක් ද? මහණෙනි, මේ සසුනෙහි මහණතෙම කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් යුක්ත වූයේ මනා නුවණින් යුක්ත වූයේ සිහියෙන් යුක්ත වූයේ ලෝක නම් වූ මේ ශරීරයෙහි ලෝභය ද, දෙම්නස ද, සංසිඳුවා ගෙන (වාසය කරයි)

වේදනාසු වේදනානුපස්සී විහරති,
ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා
විනෙය්‍ය ලෝකේ
අභිජ්ඣාදෝමනස්සං,

තුන් වැදෑරුම් වේදනාවන් කෙරෙහි වේදනාවන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් මනා නුවණින් සහ සිහියෙන් යුතුව ලෝකය නම් වූ ශරීරයෙහි ලෝභය ද දෙම්නස ද සංසිඳුවා ගෙන (වාසය කරයි)

චිත්තේ චිත්තානුපස්සී විහරති,
ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා
විනෙය්‍ය ලෝකේ
අභිජ්ඣාදෝමනස්සං,

සිතෙහි සිත අනුව බලමින් වාසය කරයි. කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් මනා නුවණින් සහ සිහියෙන් යුතුව, ලෝක නම් වූ ශරීරයෙහි ලෝභය ද, දෙම්නස ද, සංසිඳුවා ගෙන වාසය කරයි.

ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති.
ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා
විනෙය්‍ය ලෝකේ
අභිජ්ඣාදෝමනස්සං,
අයං වුච්චති භික්ඛවේ සම්මාසති.

පඤ්චනීවරණ ධර්ම ආදී ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්ම අනුව බලමින් වාසය කරයි.
කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් මනා නුවණින් සහ සිහියෙන් යුතුව, ලෝක නම් වූ ශරීරයෙහි ලෝභය ද, දෙම්නස ද, සංසිඳුවා ගෙන වාසය කරයි.
මහණෙනි, මෙය යහපත් සිහිය යයි කියනු ලැබේ.

කතමෝ ච භික්ඛවේ සම්මාසමාධි?

මහණෙනි, යහපත් සිතේ එකඟ කම යනු කුමක් ද?

ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු
විවිච්චේව කාමේහි විවිච්ච
අකුසලේහි ධම්මේහි
සවිතක්කං සවිචාරං
විවේකජං පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං
උපසම්පජ්ජ විහරති,

මහණෙනි, මේ සසුනෙහි මහණතෙම පඤ්ච කාමයෙන් වෙන්ව පඤ්චනීවරණ ධර්ම නම් වූ අකුසල් වලින් වෙන් වී විතර්කය හෙවත් අරමුණට සිත නැංවීම සහිත වූ විචාර හෙවත් අරමුණෙහි සිත හැසිර වීම සහිත වූ විවේකයෙන් හටගත්තා වූ, කය සිත පිනවීම නම් වූ, ප්‍රීතිය හා සැප ඇත්තාවූ, ප්‍රථමධ්‍යාන, කුසල සිත උපදවා වාසය කරයි.

විතක්කවිචාරානං වූපසමා
අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං
චේතසෝ ඒකෝදිභාවං අවිතක්කං
අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං
දුතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ
විහරති,

විතර්ක විචාර දෙක්හි සංසිඳවීම හේතු කොට ගෙන සිත තුළ පැහැදීම කරන්නා වූ සිතෙහි එකඟ කම ඇති කරන්නා වූ, විතර්කය නැත්තා වූ, විචාරය නැත්තා වූ, සමාධියෙන් උපන්නා වූ, සිත කය පිනායාම නැමති ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යාන කුසල සිත උපදවා වාසය කරයි.

පීතියාච විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහරති සතෝච සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායේන පටිසංවේදේති යංතං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛවිහාරීති, තතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති,	ප්‍රීතියෙහි ද නොඇලීමෙන් මැදහත් ස්වභාවයෙන් යුක්තව සිහි ඇතිව මනා නුවණින් යුක්තව වාසය කරයි. කයින් සැපයද විදී. යම් ධ්‍යානයක් හේතු කොටගෙන ඒ තුන්වන ධ්‍යානයෙන් යුක්ත වූ පුද්ගලයා මැදහත් සිතින් සිහි ඇතිව සැපසේ වාසය කෙරේ යයි බුද්ධාදී ආර්‍ය්‍යයෝ කියත් නම් එබඳු වූ තුන්වන ධ්‍යාන කුසල සිත උපදවා වාසය කරයි.
සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බේව සෝමනස්ස දෝමනස්සානං අත්‍ථංගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්‍ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති,	කායික සැප මෙන්ම දුක ද දුරු කිරීමෙන් මුලින්ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක නැතිවීමෙන්, දුක්නොවූ සැප නොවූ මැදහත් භාවයෙන් හටගත් සිහියෙන් පිරිසිදු වූ. සතර වන ධ්‍යාන කුසල සිත උපදවාගෙන වාසයකරයි.
අයං වුච්චති භික්ඛවේ සම්මාසමාධි.	මහණෙනි මෙය යහපත් සිතේ එකග කම යයි කියනු ලැබේ.
ඉදං වුච්චති භික්ඛවේ දුක්ඛ නිරෝධගාමිනි පටිපද අරියසච්චං.	මහණෙනි මෙය දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනී පටිපද ආර්‍ය්‍ය සත්‍යය යයි කියනු ලැබේ.
ඉති අජ්ඣත්තං වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති,	මෙසේ තමා කෙරෙහි පවත්නා චතු සත්‍ය ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
බහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති.	බාහිර වශයෙන් හෝ පවත්නා චතු සත්‍යය ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති.	තමා කෙරෙහි හෝ බාහිර වශයෙන් පවත්නා චතු සත්‍යය ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	චතු සත්‍යය ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති,	චතු සත්‍යය ධර්මයන් කෙරෙහි විනාශ වන ස්වභාවය අනුව බලමින් වාසය කරයි.
සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති.	චතු සත්‍යය ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති සහ විනාශ වන ස්වභාවයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

අත්ථි ධම්මාති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හෝති

ඔහුට චතු සත්‍යය ධර්මයන් ඇත යන සිහිය එළඹ සිටී.

යාවදේව ඤාණමත්තාය
පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතෝ ච විහරති,
නච කිඤ්චි ලෝකේ උපාදියති,

ඒ සිහිය හුදෙක් නුවණ දියුණු කිරීම සඳහා ද, සිහිය වැඩීම සඳහාද, පවතී.ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන් දුරුව වාසය කරයි. ඔහු ලෝකයෙහි (රූපාදී) කිසිවක් ආත්මාදී වශයෙන් අල්වා නොගනී.

එවම්පි ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛූ ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති චතූසු අරියසච්චේසු.

මහණෙනිමෙසේ ද මහණතෙම චතුසත්‍යය ධර්‍මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ
ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය සත්තවස්සානි,

මහණෙනි යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සත් අවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්

තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං,
දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා,
සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.

ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ සත්තවස්සානි, යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය ඡ වස්සානි,

මහණෙනි, සත් අවුරුද්දක් තිබීයේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සාවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්

තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා, සතිවා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.

ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ ඡ වස්සානි, යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය පඤ්ච වස්සානි,

මහණෙනි, සයඅවුරුද්දක් තිබීයේවා. මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් පස් අවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්

තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං,
දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා, සතිවා
උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.

ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හී අනාගාමී මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ පඤ්ච වස්සානි,

මහණෙනි, පස් අවුරුද්දක් තිබියේවා.

යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ
සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය
චත්තාරි වස්සානි,

මහණෙනි යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සතර අවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්

තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං,
දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා, සති වා
උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.

ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදීම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හී අනාගාමී මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ චත්තාරි වස්සානි,

මහණෙනි, සතර අවුරුද්දක් තිබියේවා

යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ
ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං
භාවෙය්‍ය තීණිවස්සානි,

මහණෙනි යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් තුන් අවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්

තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං,
දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා, සති වා
උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.

ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හී අනාගාමී මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ තීණිවස්සානි,

මහණෙනි, තුන් අවුරුද්දක් තිබියේවා.

යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය ද්වෙ වස්සානි, තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා, සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.

මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් දැවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම් ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හී අනාගාමී මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ ද්වෙ වස්සානි,

මහණෙනි, දැවුරුද්දක් තිබියේ වා.

යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය ඒකං වස්සං,

මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් එක් අවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්

තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා, සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.	ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදීම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.
තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ ඒකං වස්සං	මහණෙනි එක් අවුරුද්දක් තිබියේවා.
යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය සත්තමාසානි,	මහණෙනි යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සත් මසක් භාවනා කරන්නේ නම්
තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා, සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.	ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදීම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.
තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ සත්තමාසානි,	මහණෙනි සත් මසක් තිබියේවා.
යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය ඡ මාසානි, තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා, සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.	මහණෙනි යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සය මාසයක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදීම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.
තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ ඡ මාසානි,	මහණෙනි සය මාසයක් තිබියේවා.
යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය පඤ්චමාසානි,	මහණෙනි යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් පස්මසක් භාවනා කරන්නේ නම්
තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා, සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.	ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදීම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.
තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ පඤ්චමාසානි,	මහණෙනි, පස්මසක් තිබියේවා.
යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය චත්තාරිමාසානි,	මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සිව්මසක් භාවනා කරන්නේ නම්

තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤා, සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.

ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදීම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හී අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ චත්තාරිමාසානි,

මහණෙනි, සිව් මසක් තිබියේවා.

යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය තීණිමාසානි,

මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් තුන් මසක් භාවනා කරන්නේ නම්

තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤා, සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.

ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදීම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හී අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ තීණිමාසානි,

මහණෙනි, තුන් මසක් තිබියේවා.

යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය ද්වේමාසානි,

මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් දෙමසක් භාවනා කරන්නේ නම්

තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤා, සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.

ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදීම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හී අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ ද්වේමාසානි,

මහණෙනි, දෙමසක් තිබියේවා.

යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය ඒකං මාසං, තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤා, සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.

මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් එක් මසක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදීම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හී අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ මාසෝ,

මහණෙනි, එක් මසක් තිබියේවා.

යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය අද්ධමාසං,

මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් අඩ මසක් භාවනා කරන්නේ නම්

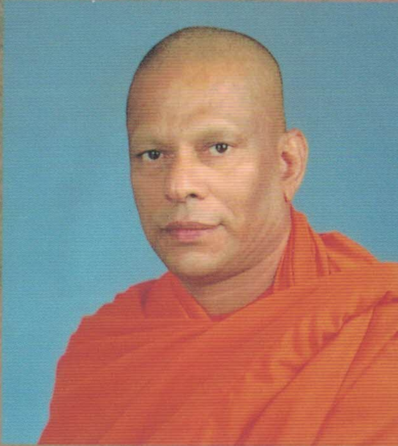
තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා, සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.	ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදීම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හී අනාගාමී මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.
තිට්ඨන්තු භික්ඛවේ අද්ධ මාසෝ,	මහණෙනි, අඩ මසක් තිබියේවා.
යෝ හි කෝචි භික්ඛවේ ඉමේ චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ ඒවං භාවෙය්‍ය සත්තාහං,	මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සත් දිනක් භාවනා කරන්නේ නම්
තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකංඛං, දිට්ඨෙව ධම්මේ අඤ්ඤා, සති වා උපාදිසේසේ අනාගාමිතා.	ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොවදීම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හී අනාගාමී මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.
ඒකායනෝ අයං භික්ඛවේ මග්ගෝ	මහණෙනි, මේ සතර සතිපට්ඨාන කෙනෙක් වේ ද මේ මාර්ගය
සත්තානං විසුද්ධියා සෝකපරිද්දවානං සමතික්කමාය දුක්ඛ දෝමනස්සානං අත්ථංගමාය	සත්වයන්ගේ පිරිසිදුවීම සඳහාද ශෝකය හා වැළපීම ඉක්මවීම සඳහාද, දුක් දොම්නස් පහ කිරීම සඳහා ද
ඤායස්ස අධිගමාය නිබ්බාණස්ස සච්ඡිකිරියාය, යදිදං චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා' ති.	න්‍යාය නම් වූ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය අවබෝධ කිරීම සඳහා ද, නිවන අවබෝධ කිරීම සඳහා ද එකම මාර්ගය වේ.
ඉති යං තං වුත්තං ඉදමේතං පටිච්ච වුත්තන්ති.	මෙසේ යම් කාරණයක් වදාරන ලද්දේ නම් ඒ මේ කාරණය පිණිස හෙවත් බුද්ධ ශාසනයෙහි නෛර්‍යාණිකත්වය (සත්වයා නිවනට පමුණුවන බව) පිණිස වදාරන ලදී.
ඉදමවෝච භගවා අත්තමනා තේ භික්ඛූ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දුන් ති.	භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සතිපට්ඨාන සූත්‍ර දේශනාව වදාළ සේක. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ භික්ෂූහු බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දේශනාවට විශේෂයෙන් සතුටු වූවා හුය.

සාධු, සාධු, සාධු,

එතේන සච්ච වජ්ජේන සොත්ථි තේ හොතු සබ්බද

මේ සත්‍යයෙහි ආනුභාවයෙන් ඔබට සද යහපතක් ම වේවා

කර්තෘ ගැන වචනයක්
වේරගොඩ සාරද මහා ස්ථවිර

මහා සතිපට්ඨාන සූත්‍රය - නිවනට එකම මග නම් වූ මෙම වටිනා ග්‍රන්ථය ළමා වියේ පටන් ම උන්වහන්සේ තුළ වූ අදහසක් මුදුන් පත් කරන්නකි. උන් වහන්සේ ගේ ගුරු දේවයන් වහන්සේ සහ දෙමාපියන්ට පිං පැමිණිවීම මෙම ග්‍රන්ථය මුද්‍රණය කර වීමෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ය. මේ ප්‍රකාශනය හා සමගම, සිංගප්පූරුවේ බෞද්ධ භාවනා මධ්‍යස්ථානය විසින් ප්‍රකාශිත ග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාව ශීඝ්‍ර වේගයෙන් දෙසිය තිස්නම වෙනි අංකය වෙත ගමන් කරමින් සිටී. ගරු වේරගොඩ සාරද මහා ස්ථවිර වහන්සේ 1941 දී උපත ලැබ වයස අවුරුදු 12 දී යටලමත්තේ ශ්‍රී වජිරඥාණ නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ ගේ ශිෂ්‍යවරයකු ලෙස වේරගොඩ ජයන්ති විහාරයේ දී පැවිදි බව ලැබූහ.

ශ්‍රී ජයවර්ධන විශ්ව විද්‍යාලයේ උන් වහන්සේ උපාධි ලැබුවේ 1964 දීය. පාලි, සංස්කෘත. සිංහල සහ බුදු සමය පිළිබඳ හසළ බුද්ධියකින් හෙබි උන් වහන්සේ 1965 සිට 1967 දක්වා ඉඳුරුපත් විල පිරිවේනාධිපති පදවිය හෙබ වූ සේක. එසේම, 1967 සිට 1969 දක්වා ඒ ස්ථවිරයන් වහන්සේ අවිස්සාවේල්ලේ සුධර්මාරාම පිරිවෙන් විශ්ව විද්‍යාලයේ අධිපති පදවිය ඉසිලූ සේක.

ජාත්‍යන්තර බුදු සමය උදෙසා සාමයික සේවයට කැප වෙමින් උන් වහන්සේ සිය ජගත් ව්‍යාප්ත ධර්මදූත මෙහෙය ආරම්භ කළේ මැලේසියාවේ පිනෑං නගරයේ දී ය. ගරු වේරගොඩ සාරද ස්ථවිරයන් වහන්සේ එහි මහින්දරාම ඉරිද පාලි පාසලේ විද්‍යාලයාධිපති පදවිය ඉසිලූහ. 1979 දී ගරු වේරගොඩ සාරද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සිංගප්පූරුවට වැඩම කොට සිංගප්පූරුවේ බෞද්ධ භාවනා මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවාලූහ. දැනටමත් ගරු වේරගොඩ සාරද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ භාවනා මධ්‍යස්ථානයෙහි අධිපති ධූරය දරති. ඇමෙරිකන් - ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ සමිතියේ සමාරම්භක සාමාජිකයෙකු වන සාරද ස්ථවිරයන් වහන්සේ දැනටමත් ඒ සමිතියේ අධ්‍යක්ෂ පදවිය හොබවති. ජපන් ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ සමිතියේ සමාරම්භක සාමාජිකයෙකු වන සාරද ස්ථවිරයන් වහන්සේ දැනට එම සංවිධානයේ මහා ලේකම් වරයායි. එසේම ගරු වේරගොඩ සාරද ස්ථවිරයන් වහන්සේ දකුණු සිරිලක අම්බලංගොඩ, වේරගොඩ ජයන්ති විහාරයේ අධිපතින් වහන්සේයි.

ගරු සාරද හිමියන් විසින් බුදු සස්නට ඉටු කෙරෙන ඉතාම විශිෂ්ට මෙහෙය නම් බුදු සමය පිළිබඳ පත-පොත මුද්‍රණයෙන් ප්‍රකාශ කිරීමයි. උන් වහන්සේ විසින් මුද්‍රිත පොත් වලින් පිටපත් දශලක්ෂයක් පමණ මුදල් අය කිරීමකින් තොරව ලොව පුරා ප්‍රචාරය කොට ඇත්තේය. දැනට එතුමන් විසින් ප්‍රකාශිත පොත් ගණන 239 ක් වන අතර ඉන් විස්සක් පමණම පලවී තිබෙන්නේ එතුමන් ගේ කර්තෘත්වයෙනි. ඒවා නම්, බුද්ධ වචනය, බෞද්ධ භාවනා මාර්ගය, මෛත්‍රී භාවනාව, ආධුනිකයන්ට බුදු දහම, බුදු සිරිත, මහා මංගල සූත්‍රය, මිහිතලයේ පහළ වූ ශ්‍රේෂ්ඨ පුරුෂයා, ජීවිතයේ සහ මරණයේ ස්වභාවය සහ ළමයින් සඳහා හොඳ සිරිත් ඉන් සමහරකි. බුදු සිරිත සිතුවම් කෘතිය ගරු වේරගොඩ සාරද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගේ කෘති අතර දැනට ඉතාමත් ම ජනප්‍රිය ප්‍රකාශනයයි. ගරු වේරගොඩ සාරද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගේ විශිෂ්ඨ ග්‍රන්ථය ලෙස සැලකෙන්නේ ධම්මපද පරිවර්තනයයි. එය සිංහල, ඉංග්‍රීසි හා චීන භාෂා වලින් පිටපත් හතලිස් දහසකට අධික ප්‍රමාණයක් පළකොට, ලොව පුරා බෙද හැර ඇත.

එඩ්වින් ආරියදාස

I.S.B.N. 981 - 04 -2037 - 4